

Pénz és szerződés van, kezdődhet a munka

Újabb beruházások Ákosfalván

Ákosfalván a ravatalozóhoz vezető utcát aszfaltozzák le nemsokára

Fotó: Osváth Csaba

Még az idén meg szeretne valósítani néhány kisebb, de fontos beruházást Ákosfalva község önkormányzata. Mindenik tervre el van különítve a pénz a helyi költségvetésben, és aláírták a szerződéseket a kivitelezőkkel.

Gligor Róbert László

A közeljövőben fel fogják használni azt a pénzalapot, amelyet az utcák, utak javítására, korszerűsítésére különítettek el az idei helyi költségvetésben – tudtuk meg Osváth Csaba polgármestertől, aki három célpontot

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Az ötödik magyar arany és két további ezüst

Újabb két magyar érem született a tokiói kikötőben kialakított Sea Forest Waterway vízi csatornában rendezett csütörtöki kajak-kenu döntőkben. A 200 méteres férfi egyes kajak verseny-számában úgy tűnt, hogy ismét lehet akár magyar duplázás is, miután Totka Sándor és Csizmadia Kolos egyaránt megnyerte a saját elődöntőjét.

4.

Huszonhat éve tört ki a horvát „vihár”

1995. augusztus 4-én indította meg a horvát hadsereg a Vihar fedőnevű hadműveletet, amelynek során négy nap alatt ellenőrzése alá vonta a horvátországi szakadár szerb területek java részét.

5.

A 12. századi királyi vár

Egyes feltételezések szerint a világosi vár már a 12. században állt, de első írásos említése csak 1324-ből maradt fenn. 1390-ben Zsigmond király Sárói László temesi ispánnak adományozta.

15.

OPTICA OPTOFARM

ULTRA BLUE

-100 Lei

FOTOKROMATIKUS LENCSEK
Supercromic lencsék

-100 Lei

NAPSZEMÜVEGEK ÉS NAPLENCSEK

-20%

-10%

KEDVEZMÉNY A MÁS EGYSÉGBEN KIÍRT SZEMÜVEGRECEPETEKRE

*AZ AJÁNLAT AUGUSZTUS 31-IG VAGY A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES.

www.optofarm.ro

Aktuális

Egyoldalú keménykedés

Benedek István

Friss hír szerint erélyesen fellépne a rendőrség az agresszív járművezetőkkel szemben, az utóbbi idő különösen véres közúti baleseti statisztikái láttán. Ez rendben is volna, de ennél még többet kellene tenni, hogy az egyszerű közlekedés ne hasonlítson többé a túlélőversenyhez.

Mint ahogy nálunk megszokott, amikor büntetésekről van szó, igencsak élénk a hatósági fantázia. Az említett hírben is bőven részletezik a forgalomban gyakran észlelhető agresszív megnyilvánulások büntetési skáláját. Ehhez képest alig két sorban említenek meg egy legalább ugyanilyen fontos másik dolgot. Azt, hogy állítólag a hatóságok gondolkodnak a járművezetői vizsga törvényes keretének felülvizsgálatán. Nem gondolkodniuk kéne, hanem nagyon gyorsan lépni, és drákóian szigorítani a feltételeken, különös tekintettel a pszichológiai alkalmasságra. Ugyanis egy gépjármű, akár egy kismotorról beszélünk, akár egy kéttonnás, terepjárónak álcázott aszfaldöngőlőről, alkalmatlan ember kezében veszélyesebb eszköz, mint egy kimondottan ölésre tervezett és kivitelezett fegyver. Mert, ha utóbbit használva az ámokfutónak csak egy tölténye van, azzal legrosszabb esetben egy embertársát küldi a másvilágra, míg egy meggondolatlan előzési kísérlettel akár több tucat embert is ki lehet irtani vagy egész hátralevő életére töltszékbe kényyszeríteni. Ezzel szemben vezetői jogosítványt sokkal könnyebb megszerezni, mint például fegyvertartási engedélyt. A közlekedés veszélyességét felfogni képtelen embertársainknak egyszerűen nem kell

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS
6., péntek
A Nap kel
 6 óra 9 perckor,
 lenyugszik
 20 óra 47 perckor.
 Az év 218. napja,
 hátravan 147 nap.

IDŐJÁRÁS
Változó idő
Hőmérséklet:
 max. 25 °C
 min. 16 °C

Joker
 LOTO
 40
 LOTO
 49

Istenvéltessel!
 Ma BERTA és BETTINA,
 holnap IBOLYA napja.
 IBOLYA: a latin viola szóból
 származik, melynek régi ma-
 gyar alakváltozata az ivola volt,
 az ibolya szó ebből fejlődött ki.

✱ ✱ ✱

VALUTAÁRFOLYAM
 BNR – 2021. augusztus 5.

1 EUR	4,9176
1 USD	4,1551
100 HUF	1,3889
1 g ARANY	241,9299

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

1, 24, 26, 28, 27 + 7 **NOROC PLUS: 2 3 7 0 3 9**

34, 12, 11, 20, 19, 5 **SUPER NOROC: 3 8 9 6 1 1**

23, 41, 28, 35, 30, 25 **NOROC: 1 1 7 0 1 8 2**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!
 Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
 hónapra a Népújság szerkesztőségében:
 Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő,
 naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva.
 Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

Közeledik a pótérettségi

Augusztus 16-án, hétfőhöz egy hét a román nyelv és irodalom írásbelivel megkezdődik a pótérettségi. 17-én, kedden a szaknak megfelelő tantárgyból, matematikából vagy történelemből, 18-án a választott tantárgyból, 19-én anyanyelvből vizsgáznak a pótérettségizők. A nyelvi és számítógépes kompetenciák egyenértékesítése augusztus 23–31. között zajlik. Az írásbeli vizsgák óvások előtti ideiglenes eredményeit augusztus 31-én hozzák nyilvánosságra, fellebbezni aznap 12–18 óra között lehet. A végső vizsgajegyekről szeptember 3-án szereznek tudomást a diákok.

A nyári szünetben közlekedik a somostetői járat

A Marosvásárhelyi Közszállítási Vállalat naponta járatokat indított a Somostetőre. A menetrend szerint az első járat reggel 9.30-kor, az utolsó 19.30-kor indul a vállalat székhelye elől. A Somostetőről 10.30-tól 20.30-ig kétóránként járnak a buszok. Az autóbuszok a nyári vakáció végéig közlekednek.

Kirándulás nyugdíjasoknak

A Romániai Nyugdíjasok Egyesületének marosvásárhelyi fiókjá – Bolyai utca 36. szám – kirándulást szervez tagjainak augusztus 17-én a Korond – Parajd – Szováta – Vármező útvonalon. Feliratkozni az intézmény marosvásárhelyi, Bolyai utca 36. szám alatti székhelyén (az emeleten) lehet keddtől péntekig 10–13 óra között.

Terápiás program

A Bonus Pastor Alapítvány augusztus 30. – szeptember 10. között 12 napos terápiás programot szervez szenvedélybetegnek és felnőtt hozzátartozóknak. Várják mindazok jelentkezését, akik változtatni szeretnének alkohol-, játék- vagy társfüggőséggel terhelt életmódjukon. Helyszín: Magyarózd, Terápiás Otthon (Marosludastól 15 km-re). Jelentkezési határidő: augusztus 26. Jelentkezni, további részletek felől érdeklődni Deé Lukács Évától lehet a 0265-254-460-as telefonszámon.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Újabb beruházások Ákosfalván

(Folytatás az 1. oldalról)

jelölt meg erre az évre. Az egyik a Nyárádszentbenedeket és Harasztkeréket összekötő 41-es községi út javítása, azaz kátyúzása, ez szükséges és hasznos, hiszen a bekötőutat mintegy húsz éve korszerűsítették, azóta nagyobb javítást nem végeztek rajta.

Harasztkeréken a Szőlőhegy utcát szeretnék korszerűsíteni, aszfaltozni, amit már 2010-ben belterületté nyilvánítottak. Ez nem egy mezei út, mindig faluutca volt, valamikor ezen szállították be a terményt, gyümölcsöt a domboldalról a termelőszővetkezetbe. Az utca és a körülötte levő területek belterületnek számítanak, és eljött az ideje, hogy a falunak ezt a szegletét is fejlessék. Van lakossági igény, kérés, hogy a Szőlőhegy utcát végre korszerűsítsék, hiszen ezek a területek is felértékelődtek, elkezdtek az emberek itt telkeket vásárolni, fiatalok is szeretnének építkezni, családot alapítani, s ez támogatást érdemel. Ha lesz korszerű út, az fejlődést jelent, ez az utca is benépesül – mondja meggyőződéssel a polgármester. Az utca azért is fontos, mert összeköti a Templom és a Király utcát az egykori termelőszővetkezettel.

Minden évben úgy osztják el a helyi költségvetési összegeket, hogy jusson pénz azoknak az utcáknak, utaknak a korszerűsítésére vagy javítására is, amelyeket eddig nem tudtak belefoglalni valamilyen fejlesztési programba, és a helyi forrásokból sem jutott rájuk. Az elmúlt években Kisgyörgényben és Vajában dolgoztak ezeken, ezért Ákosfalvára és Harasztkerékre csak most került sor – magyarázta a községgazda.

A ravatalozó is utcát érdemel

Ákosfalván le szeretnék aszfaltozni azt a bekötőutcat, amely a nemzetközi úttól a temető aljában álló ravatalozóig vezet. Ez abban az esetben lesz igazán hasznos, ha a faluközösség, a református egyházközség, a lelkész és presbitérium végül úgy dönt, hogy beindítja a ravatalozót. A polgármester megígérte, hogy korszerű út épül ide, és

ezt meg is teszik az idén, ahogy az időjárás lehetővé teszi, hamarosan elkezdhenék a munkát, hiszen aláírt kivitelezési szerződésük van rá. Régóta várja a lakosság, ahogyan a ravatalozó befejezését is, de az egyház még nem tett meg minden szükséges lépést – véli az előjáró, hozzátéve, hogy voltak pályázati lehetőségek, az önkormányzat is mintegy tíz éve ír ki támogatási forrásokat. A lakosság adakozott, az építkezést cégek, vállalkozók is támogatták, de az épület valamiért még mindig nincs kész. Persze, ehhez nemcsak a református egyháztól vár nagyobb odaadást, összefogást, hanem a többi helyi felekezettől is, hogy végre az épület elkészüljön. Lejárt annak az ideje, hogy otthonról temetik el az elhunytat, és az sem helyes, hogy más település ravatalozójának hűtőkamrájában helyezték el a holttestet, hogy majd a temetés napján szállítsák vissza az adott faluba, ezért minden támogatást próbáltak megadni a község összes településén, hogy a közösségek saját ravatalozót építhessenek. Ebben a folyamatban Ákosfalva valamiért lemaradt a többiekől, pedig közegészségügyi szempontból sem megfelelő, ugyanakkor az otthonról való temetéseket azért is meg kellene szüntetni, mert forgalmi veszélyt jelentenek: a nemzetközi utat kell használnia a gyászmenetnek, hogy a halottat kikísérje a temetőbe.

Kamerákat szerelnek fel

Azt is elűjságotta a községvezető, hogy hamarosan 51 térfényező kamerát szerelnek fel a községben, minden településen. Az eszközöket a falvak ki- és bejáratánál, különböző utcákban, köztéren, forgalmasabb pontokon helyezik el, már csak néhány engedélyre van szükség hozzá. Nem mondhatni, hogy a községben elharapózott volna a bűnözés vagy különösebb rendbontásokra került volna sor, de oda kell figyelni a lakosság közbiztonságára. A kamerák felvételei a helyi rendőrséghez jutnak, ott több nagyobb képernyőn lehet figyelni, hogy hol mi történik, és szükség esetén közbe lehet lépni – részletezte Osváth Csaba.

Lesben állnak a vadászok

Szerdától a Megyei Vadász- és Sporthorgász-egyesület megbízott képviselői a helyszínen tartózkodnak, hogy kilőjék a vérmedvét, amely egy idős embert sebesített meg halálosan a Gernyeszeg községi Telek határában, és emellett számos kárt okozott az állatállományban nemcsak Teleken, a szomszédos Ilylyében is.

A Gernyeszegi Polgármesteri Hivatal megkapta a Környezetvédelmi Minisztériumtól a kilövési engedélyt, ami szerdán a Hivatalos Közlönyben is megjelent. Az engedélyhez szükség volt a Román Tudományos Akadémia,

valamint a környezetvédelmi ügynökség beleegyezésére is, ez utóbbira azért, mert Telek egy része környezetvédelmi terület. A kilövési engedélyt az érvényben levő törvény alapján adták ki, így nemcsak beltelken ejthető el a medve – tájékoztatott Kolcsár Gyula, a község polgármestere.

Mivel hajtással nem lehet kilőni, a vadászok addig állnak lesben, amíg sikerül puszkavégre kapni a vérmedvét. A gond az, hogy az említett két faluban nemcsak egy állat pusztít, kettő, talán több is garázdálkodott a helyi gazdaságokban. (bodolai)

RENDEZVÉNYEK

„Kézügyes” gyermekek műhelye

A marosvásárhelyi Női Akadémia a Divers Egyesület támogatásával augusztus 16–20. között műhelybe várja a 8–12 éves gyerekeket. Naponta két kézművesműhelyre kerül sor 10–14 óra között a Divers Egyesület Avram Iancu (Rákóczi) utca 29. szám alatti székhelyének udvarán. A következő kézműves-foglalkozásokkal ismerkedhetnek meg a gyerekek: gyöngyfűzés, faragás, papírkosárfonás, nemezelés, szalvétatechnika, hűtőmágnesek, valamint pompon-, textília- és filcfigurák készítése. A tevékenységeket a Női Akadémia Ügyes Kezű Nők kézműveskörének önkéntesei vezetik. Akiknek pedig játszani van kedvük, kipróbálhatják a Játéktár társasjátékait, asztaliteniszhezhetnek, tollaslabdázhatnak. A szervezők mindennap friss gyümölcsöt és vizet biztosítanak a gyerekeknek. A tevékenységre augusztus 12-éig lehet

feliratkozni a 0265-311-727-es telefonszámon. A tevékenységen összesen 20 gyermek vehet részt.

Múzeumi csütörtök – augusztusban

A Maros Megyei Múzeum új próbaprojektet indít el ebben a hónapban Múzeumi csütörtök címmel. A kezdeményezés a hivatalos múzeumlátogatási időn kívül, csütörtökönként 19 órától három helyszínen – a történelmi osztály várbeli kiállítóhelyén, a Toldalagi-palotában működő néprajzi és népművészeti osztályon, valamint a Kultúrpalotában, a művészeti osztályon – kínál alternatívát a szabadidő eltöltésére. A kezdeményezés célja egyrészt a múzeum legkedveltebb programjának állandósítása (tematikus vezetések a múzeum kiállításain), másrészt más kikapcsolódási és oktatási tevékenységek megvalósítása, ami által növelni lehet a hűséges múzeumlátogató közönség és a turisták érdeklődését, valamint azokat, akiknek a zsúfolt hétköznapjaiba nem fér bele a látogatás – olvasható a Maros Megyei Múzeum Facebook-oldalán, ahova hamarosan a teljes program is felkerül.

NÉPÚJSÁG
 ÖNÁLLÓ
 MAROS MEGYEI NAPILAP
 Kiadja az IMPRESS KFT.
 FŐSZERKESZTŐ:
 Karácsonyi Zsigmond
 LAPSZERKESZTŐK:
 Antalfi Imola
 Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroksa, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
 A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
 ISSN 1220-3475 (print);
 ISSN 1584-3238 (online)

EU: a teljes beoltottság kulcsfontosságú a koronavírus elleni védelemhez

A teljes beoltottság kulcsfontosságú a koronavírus és változatai, köztük a delta variáns elleni védelemhez, az Európai Unió által jóváhagyott valamennyi oltóanyag magas szintű védelmet nyújt a SARS-CoV-2 által okozott betegségek ellen és a halálos esetek megelőzésére – közölte az Európai Gyógyszerügynökség (EMA) és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) szerdán közös közleményében.

A két uniós ügynökség hangsúlyozta: határozottan ösztönzik mindazokat, akik jogosultak a beoltásra, hogy időben vegyék fel a koronavírus elleni védőoltás mindkét adagját.

A beoltottság fontos a súlyos betegségekkel küzdők és a kórházi kezelés kockázatának kitettek védelmére, alapvető szerepet játszik a vírus terjedésének csökkentésében és az újabb vírusváltozatok megjelenésének megakadályozásában is – fogalmazott a közlemény.

A már beoltottak esetleges megfertőződése nem jelenti azt, hogy a vakcinák nem működnek. Noha az unióban engedé-

lyezett koronavírus-vakcina mindegyikének hatékonysága nagyon magas, egyetlen oltóanyag sem száz százalékos hatékonyságú. Ez azt jelenti, hogy nagyon korlátozott számban előfordulhat fertőzés a beoltottak körében is – tették hozzá az ügynökségek. Egyidejűleg azt tanácsolták, bizonyos esetekben fontolóra kell venni az oltóanyag első és második adagja közötti idő csökkentését az engedélyezett határokon belül.

A beoltottak sokkal jobban védettek a koronavírus és variánsai ellen, mint a nem beoltottak, ezért mindenkinek törekednie kell arra, hogy a lehető leghamarabb teljes védettséget szerezzen a koronavírus ellen – tette hozzá közleményében a két uniós ügynökség.

Az amszterdami székhelyű uniós gyógyszerügynökség ez idáig a Pfizer/BioNTech Comirnaty, az AstraZeneca Vaxzevira, a Moderna Spikevax, valamint a Johnson & Johnson vállalatok koronavírus elleni vakcináját ajánlotta használatra. Emellett vizsgálja a Szeptnyik V-t, a Sanofi vállalat Vidprevyn nevű oltóanyagát, a CureVac CVnCoV nevű vakcináját, a Sinovac, valamint a Novavax gyógyszergyárak vakcináját. (MTI)

Ország – világ

Másodfokú árvízriasztás az ország több vízgyűjtő medencéjében

Másodfokú (narancssárga jelzésű) árvízveszélyt rendelt el csütörtökön az Országos Hidrológiai és Vízgazdálkodási Intézet (INHGA) az ország több folyójának vízgyűjtő medencéjében. Az előrejelzések szerint pénteken reggelig nagy mennyiségű víz árad le a patakokon, lejtőkön és vízfolyásokon, nő a folyóvizek szintje, villámárvizek alakulhatnak ki, és a vízállás meghaladhatja a másodfokú készletési szintet számos folyó vízgyűjtő medencéjében. Emellett péntek délig elsőfokú árvízriasztás érvényes többek között a Maroson és mellékfolyóin is. (Agerpres)

Meghosszabbították a veszélyhelyzetet

A kormány csütörtöki ülésén jóváhagyta a veszélyhelyzet további 30 nappal való meghosszabbítását Románia területén – jelentette be Florin Cițu miniszterelnök. „Jóváhagytuk a veszélyhelyzet meghosszabbítását, semmi változás nincs, minden úgy marad, ahogy korábban bejelentettük” – mondta Cițu a Victoria-palotában tartott sajtótájékoztatóján. (Agerpres)

A vírusfertőzésben elhunytak 85,7 százaléka nem volt beoltva

Az Országos Közegészségügyi Intézet (INSP) szerdán közzétett heti jelentése szerint a július 26. és augusztus 1. között diagnosztizált új koronavírus-fertőzéses esetek 50,3 százalékát Bukarestben, illetve Konstanca, Kolozs, Ilfov és Temes megyében jegyezték. Az INSP honlapján közölt adatok szerint az összes új fertőzéses eset 81,5 százalékát beoltatlan személyeknél mutatták ki. A halálesetek 71,4 százalékát Neamț, Bákó, Călărași, Szatmár és Botoșani megyében regisztrálták. A halálos áldozatok 85,7 százaléka nem volt beoltva, 14,3 százaléka pedig csak első dózist kapta meg a koronavírus elleni vakcinának. A halálos áldozatok 86,1 százaléka 60 évesnél idősebb személy, 57,5 százaléka férfi volt, 94,6 százalékának pedig volt valamilyen társbetegsége. (Agerpres)

Románia segítséget nyújt Görögországnak az erdőtüzek leküzdésében

Florin Cițu csütörtökön bejelentette, hogy Románia segítséget nyújt Görögországnak az erdőtüzek leküzdéséhez. A kormányülés utáni sajtótájékoztatón a miniszterelnök elmondta, a görög hatóságok szárazföldi és légi eszközöket is kértek a futótűz megfékezésére. Románia tűzoltókat küld Görögországba segíteni a lángok leküzdésében – közölte Florin Cițu. (Agerpres)

Moszkva: pozitív és professzionális a Szeptnyik V európai engedélyeztetési folyamata

Pozitívnak és professzionálisnak minősítette szerdán a Szeptnyik V európai engedélyeztetési folyamatát az orosz vakcinák forgalmazásáért felelős Oroszországi Közvetlen Befektetési Alap (RFPI), ugyanakkor átpolitizálnak nevezte az Európai Bizottság részéről az oltóanyaggal kapcsolatban elhangzott nyilatkozatot.

„A Szeptnyik V vakcina engedélyezési folyamata az Európai Gyógyszerügynökségnél (EMA) pozitív és professzionális módon zajlik. A Szeptnyik V klinikai vizsgálatának valamennyi adatát benyújtották a GCP- (helyes klinikai gyakorlat-) ellenőrzésre. Az ellenőrzés eredményei alapján pozitív visszajelzést kaptunk az Európai Gyógyszerügynökségtől” – állt az RFPI által a Szeptnyik V számára létrehozott hivatalos Telegram-csatornán megjelent közleményben.

Az állásfoglalás ugyanakkor „sajnálatosnak” minősítette az Európai Bizottság tisztviselőinek a Szeptnyik V-vel kapcsolatban információhiányról és a biztonsági kételyekről szóló, „átpolitizált” nyilatkozatát. Az RFPI felhívta a figyelmet arra, hogy Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke az RND német hírügynökségnek szerdán azt mondta, az Európai Gyógyszerügynökség számára még mindig nem áll rendelkezésre elegendő adat a Szeptnyik V uniós alkalmazásának engedélyezéséhez.

„Nagy lett a csend a Szeptnyik körül. Az EMA-hoz már régen benyújtották a kérelmet. A gyártó azonban mindeddig nem tudott elegendő hiteles adatot szolgáltatni a biztonságosság bizonyítására. Ez kérdéseket vet fel” – fogalmazott Leyen. Az RFPI ezzel kapcsolatban megjegyezte: az uniós egyes

tisztviselői korábban azt állították, hogy az EU-ban nincs is szükség a Szeptnyik V-re, és „félrevezető információkat terjesztettek” az orosz vakcináról, „amelyeket az RFPI és a Gamaleja Központ többször cáfolt”. A közlemény rámutatott, hogy a Covid-19 elleni első orosz oltóanyag hatásosságát a világ 69 olyan országának szabályozói ismerték el, ahol már bejegyezték, sőt, több helyen, ahol több vakcinát is alkalmaznak, az orosz készítmény biztonságossági és hatékonysági mutatói felülmúlják a többi oltóanyagét.

Kirill Dmitrijev, az RDIF vezérigazgatója július 18-án a CNBC TV18-nak adott interjújában azt mondta, hogy a Szeptnyik V uniós jóváhagyása ősszel várható. Dmitrijev szerint „nagyon jó előrelépés történt az EMA-val, nagyon pozitív párbeszéd folyik a szakmai csapatokkal”.

Az RDIF vezetője szerint a fejlesztők az EMA szakértőitől jelentős kritikát még nem kaptak a Szeptnyik V-vel kapcsolatban. „Abszolút nem helytállóan” nevezte a vakcina előállítására és klinikai vizsgálataira vonatkozó információk hiányáról szóló jelentéseket.

Oroszország január 29-én kérelmezte az EMA-tól a Szeptnyik V európai uniós törzskönyvezését. Az oltóanyag folyamatos felülvizsgálata (rolling review), amelynek keretében az ügynökség megállapítja, hogy a vakcina megfelel-e a hatékonyságra, biztonságra és minőségre vonatkozó uniós előírásoknak, március 4-én kezdődött meg.

Az FRPI a Szeptnyik V Twitter-profilján kedden közölte, hogy az Európai Bizottság az EU területén érvényesnek ismerte el az orosz vakcinát széles körben alkalmazó San Marinóban kibocsátott oltási igazolásokat. (MTI)

Az EB az úgynevezett vegyes oktatás támogatására tett javaslatot

Az Európai Bizottság (EB) intézkedéseket javasolt a magas színvonalú és befogadó alap- és középfokú oktatást előmozdító vegyes tanulás, azaz a tanulási környezet és az eszközök ötvözésének támogatására – közölte az uniós bizottság csütörtökön.

A formális oktatásban és képzésben a vegyes tanulás akkor valósul meg, ha az iskola, a tanár vagy a tanuló a tanulási folyamat során egynél több megközelítést alkalmaz: ez lehet az iskolai helyszínek és más fizikai környezet, például vállalatok, képzési központok, távoktatás, szabadtéri oktatás, kulturális helyszínek, illetve a különböző, digitális és nem digitális tanulási eszközök ötvözése.

Az Európai Bizottság közleménye szerint a tanulási környezet és eszközök ötvözése segíthet az ellenállóképesebb oktatási és képzési rendszerek kialakításában, és hozzájárulhat

az oktatás befogadóképességének javításához. Jobb oktatást jelenthet a távoli és vidéki területeken, azok számára, akik vándorló közösségek tagjai, vagy kórházakban vagy gondozóközpontokban élnek, vagy intenzív edzésprogramot folytatnak.

A tanulási környezetnek és az eszközöknek elérhetőnek kell lenniük a kisebbségi csoportok, a fogyatékossgal élő gyermekek és a társadalmi-gazdasági szempontból hátrányos helyzetű csoportokból származó tanulók számára. A környezet és az eszközök használata nem vezethet hátrányos megkülönböztetéshez vagy szegregációhoz – írták.

A javaslat célja, hogy iránymutatást nyújtson a tagállamoknak az oktatási rendszereik felkészültségének és hatókörének kibővítéséhez és megerősítéséhez, a tanulók, a családtagjaik és a pedagógusok javára – tették hozzá. (MTI)

Súlyos vonatbaleset történt Csehországban

Háromra emelkedett a szerda reggeli nyugat-csehországi vasúti baleset áldozatainak száma – közölte Mária Svobodová, a regionális mentőszolgálat szóvivője.

Az áldozatok között van a két szerelvény mozdonyvezetője, valamint az utasok közül egy középkorú asszony.

A két személyszállító vonat – a Münchenből Pilsenbe tartó Nyugati express és egy helyi járat – szerda reggel Nyugat-Csehországban, a német határ melletti Domazlice közelében ütközött össze. Hárman a helyszínen életüket veszítették, míg a sérültek száma meghaladja a hatvanat. Az első információk szerint az expressvonat mintegy 80 km/óra sebességgel hajtott, amikor összeütközött a közeli állomásról éppen elindult helyi személyvonattal.

A szóvivő szerint öt sérülés nagyon súlyos, ezeket a személyeket a prágai, pilzeni és a domazlicei kórházakba szállították, ahol megműtötték. További négy ember közepesen súlyos sérüléseket szenvedett, hármat közülük a pilzeni kórházban, egyet pedig a domazliceiben kezelnek. Ők nincsenek életveszélyben. Mintegy félszáz utas könnyebb sérülésekkel, első-

sorban zúzódásokkal úszta meg a szerencsétlenséget. Őket egy közeli kultúrházba szállították, ahol ételt, ital kaptak, megpihenhettek és pszichológusok is a rendelkezésükre álltak.

A német állampolgárságú utasok közül hárman szenvedtek komolyabb sérüléseket, őket a német mentők hazaszállították Németországba kórházi kezelésre.

A röviddel nyolc óta után történt szerencsétlenség helyszínére számos mentőköcsi, négy mentőhelikopter és egy németországi mentőcsoport is érkezett – közölte a cseh közszolgálati hírtelevízióval a tűzoltóság regionális szóvivője. A súlyos baleset körülményeit vizsgálják. Az anyagi károk a becslések szerint meghaladják a százmillió koronát. A Cseh Vasutak bejelentette, hogy az áldozatok hozzátartozóit és a sérülteket kártalanítani fogják.

Karel Havlíček közlekedési és ipari miniszter megszakította munkaprogramját, és a helyszínre utazott. A Twitter közösségi portálon megjelent bejegyzésében a miniszter azt írta: a baleset oka valószínűleg az, hogy az expressz Domazlicénél nem állt meg a továbbhaladást tiltó piros lámpánál. A vonatközlekedés Domazlicénél péntekig szünetel – közölte a Cseh Vasutak. (MTI)

Egyoldalú keménykedés

(Folytatás az 1. oldalról)

jogosítványt adni a kezébe, vagy ha mégis átcsúsztak valamikor a vizsgán, akkor nem büntetni kell őket, hanem kiszűrni az utakra, kegyelem nélkül.

Amúgy is épp eléggé veszélyes a közlekedés, a forgalom zsúfoltsága miatt. És ez is nagyban hozzájárul ahhoz, hogy egyébként teljesen egészséges itélőképességű közlekedő társainknál is elszakad néha a cerna stresszes forgalmi helyzetekben. Mert egyszerűen csak el szeretnének jutni oda, ahova a teendőik szólítják őket nap nap után, de már évtizedek óta kénytelenek együtt élni a tudattal, hogy azok, akik négyévente a szavazataikért házalnak, ígérnek itt sztrádatól terelőűtig összeviszsa mindent, de a valóságban ebből csak a forgalmi dugók növekedése tapasztalható. Kétségtelen, fel kell lépni az agresszív vezetőkkel szemben, de ugyanúgy ki kellene szűrni a döntéshozói székekből azokat az oda nem való tisztviselőket, akiknek a mulasztásai szintén alaposan hozzájárultak az utakon tapasztalható kaotikus helyzethez. Mert az is legalább olyan veszélyes, mint a felelőtlen járművezetés.

Az ötödik magyar arany és két további ezüst

Fotó: MTI

Bálint Zsombor

Újabb két magyar érem született a tokiói kikötőben kialakított Sea Forest Waterway vízi csatornában rendezett csütörtöki kajak-kenu döntőkben. A 200 méteres férfi egyes kajak versenyszámban úgy tűnt, hogy ismét lehet akár magyar duplázás is, miután Totka Sándor és Csizmadia Kolos egyaránt megnyerte a saját elődöntőjét. Ebben a versenyszámban azonban centiméterek, századmásodpercek döntenek, és ez Totka Sándornak sikerült jobban, aki így meghozta a magyar olimpiai csapat ötödik aranyérmét, míg Csizmadia Kolos éppen csak lecsúszott a dobogóról, a negyedik lett. A második magyar érem, egy ezüst, Csipes Tamara nyakába került a női egyes kajak 500 méteres számában. Csipes ezzel elégtételt vett, miután a kettesekben csak a negyedik helyen végzett. Kozák Danuta pedig pont fordítva: míg a ketteseknél még felfért a dobogóra, most éppen csak lemaradt róla.

A nap harmadik magyar érmét, egy újabb ezüstöt a maratonúszó Rasovszky Kristóf szerezte. A versenyt a német Florian Wellbrock irányította, aki szokatlan módon mindjárt a rajt után jócskán elúszott a mezőnytől. Ha valaki túl erősen belekezd, ez meg szokta bosszulni utóbb magát, a német azonban tartani tudta a ritmust, és noha adott pillanatban üldözői utol tudták érni, a végére ismét faképnél hagyta a többieket. A mögötte úszó bolyból Rasovszky volt az, aki a végén még rá tudott erősíteni, és a célban 2 másodperccel megelőzte az olasz Giorgio Paltrinierit.

Három nappal a zárás előtt a magyar mérleg a tokiói olimpián öt arany, hét ezüst és három bronzérem.

A magyar és román sportolók további eredményeiről

Atlétika. A női magasugrás selejtezőiben Daniela Stanciu 190 cm-ig jutott, a 195 cm-es kvalifikációs szintet nem tudta teljesíteni, így nem jutott döntőbe. A női hétpróbában Krizsán Xénia távolugrással kezdte a napot, ebben a próbában a 15. lett 5,88 méterrel. Sokkal jobban sikerült a gerelyhajítás, amelyben a negyedik eredményt

érte el 50,59 méterrel. A verseny a 800 méteres síkfutással zárult, ebben Krizsán Xénia megnyerte a futamát 2:07,75 perccel, így végül az összesítésben a 13. helyen végzett 6295 ponttal.

Birkózás. A női 53 kg-os súlycsoport keretében Andrea Ana sima vereséget szenvedett az első körben a fehérorosz Vanessza Kaladzinszkajától. Miután ezt követően Kaladzinszkaja az elődöntőben kikapott, Andrea Ana már a vigaszágon sem birkózhat.

Kajak-kenu. A női egyes kenuk 200 méteres versenyében Balla Virág a 6. helyen zárta az elődöntő futamát, Takács Kincső pedig a 8. lett, így mindketten B-döntőbe kerültek. A B-döntőt Balla Virág megnyerte, így összesítésben a 9. lett, míg Takács Kincső a maga 6. helyével összesítésben a 14. helyen fejezte be a versenyt. A férfi kettes kajak 1000 méteren Beke Kornél és Varga Ádám a második helyen végzett az elődöntőben, az érmes remény azonban a döntőben szertefoszlott, itt a negyedik helyet érték el.

Öttusa. A vívás rangsoroló szakaszával megkezdődtek az öttusázók küzdelmei a tokiói olimpián. A női mezőnyben Gulyás Michelle és Kovács Sarolta egyaránt 20 győzelemmel és 15 vereséggel zártak. A magyar lányok ezzel a mérleggel holtversenyben a hatodik helyen állnak a 36 tagú mezőnyben. A férfi körvívás után Marosi Ádám hasonló mérleggel a 10., Kasza Róbert 15 győzelemmel és húsz vereséggel a 27. helyről várja a folytatást.

Vízilabda. Nem tudta túltenni magát a Spanyolország elleni negatív mérlegen Magyarország női vízilabda válogatottja az olimpiai elődöntőben. Nem tudott támadásban jól beleállni a meccsbe a magyar csapat, az első negyedben nem dobott gólt, noha több emberelőnye is volt, és a nagyszünet előtt néhány másodperccel sikerült csak a második gólt lőnie. Spanyolország 5-2-re vezetett a szünetben, innen próbált meg Bíró Attila csapata felállni, de hiába a kiváló védekezés, igazán nem tudtak feljönni a spanyolokra, akik 8-6-ra nyerték a találkozót. Magyarország női vízilabdázói szombaton a bronzéremért Oroszország ellen játszanak.

Magyar és román sportolók szombati és vasárnapi versenyprogramja

A kezdési időpontok romániai időszám szerint.

Szombat

Kajak-kenu, női C2-500 m elődöntők (3:30) Balla Virág/Takács Kincső; **férfi C1-1000 m elődöntők (3:45)** Fejes Dániel, Adolf Balázs, Cătălin Chirilă, Alexandru Mihalachi; **női K4-500 m elődöntők (4:05)** Kozák Danuta/Csipes Tamara/Kárász Anna/Bodonyi Dóra; **férfi K4-500 m elődöntők (4:20)** Nádas Bence/Beke Kornél/Csizmadia Kolos/Totka Sándor. Utána (5:40) döntők az adott hajóosztályokban.

Vízilabda, női kisdöntő (7:40), Magyarország–Oroszország.

Öttusa női verseny (8:30) Marosi Ádám, Kasza Róbert.

Ritmikus sportgimnasztika döntő (9:20): Pigniczki Fanni továbbjutás esetén.

Birkózás, szükség esetén vigaszág, majd döntők (12:45) férfi szabadfogás 65 kg: Muszukajev Ismail; férfi szabadfogás 97 kg: Albert Saritov; női 50 kg: Alina Vuc.

Atlétika, női magasugrás döntő (13:35) Daniela Stanciu, ha bejut; **férfi-gerelyhajítás döntő (14:00)** Alexandru Novac.

Vasárnap

Vízilabda, férfi kisdöntő/döntő (7:40/10:30), Magyarország–Szerbia/Spanyolország.

Olimpiai hírek

A tokiói olimpia atlétikai futópályáján már két világcúcs és számtalan szenzációs idő született a sprint számokban. Karsten Warholm 45,94-re javította a 400 gát világcúcsát úgy, hogy néhány héttel korábban már az is nagy számnak tűnt, hogy 46,70-nel állított fel rekordot. Az olimpiai döntőben Rai Benjamin is ez utóbbin belül futott, a harmadik Alison dos Santos pedig csak két századdal maradt el ettől. A női 400 gáton is új világrekord született Tokióban, Sydney McLaughlin 51,47-tel nyert, és a második Dalilah Muhammad is bőven a régi csúcson belül volt 51,58-cal.

A női száz métert a jamaicai Elaine Thompson-Herah minden idők második legjobb eredményével, 10,61 másodperces olimpiai rekorddal nyerte. Thompson-Herah a kétszáz méteren is győzött, ott is minden idők második legjobbjal, 21,53-mal. Férfi száz méteren is láthatunk látványos előrelépést, a számot megnyerő Marcell Jacobs 9,95-tel érkezett az olimpiára, a döntőben 9,80-at repesztett. A férfi 200 méter győztese, André De Grasse 19,80-as kanadai csúccsal érkezett az olimpiára, ezt 19,60-ra javította.

A sprintszámokban a kiugró javulás kapcsán egyre több szó esik a

Nike szupercipőiről, amelyek hozzájárulnak a fejlődéshez. A karbon-talpas, rugóként működő, vastag párnázottságú cipők a riói olimpia óta futottak be nagy karriert, és indítottak el forradalmi fejlődést. A lábfej elülső része alá egy merev lemezt építenek be a cipő talpába, és a rugószerű hatást még egy könnyű, légkamrás réteg is fokozza.

Bár már több gyártó is jelen van a szuperszögesek piacán, még a friss olimpiai bajnok Warholm is úgy gondolja, hogy nem ugyanazt tudják a cipők. A győzelme ellenére is nekitámadt a Nike-t viselő Benjaminre. Warholm szerint a Nike Pebax nevű habréteggel lép át a határokat. „Nem tudom, hogy miért kéne bármit a sprinter cipőbe tenni. De ha egy trambulint tesz bele, akkor arra már azt mondom, szar-ság. Azt hiszem, ez lerombolja a sportágunk hitelességét.”

Tokióban az atléták szerint azonban nem feltétlenül a cipőkben kell keresni a nagy időket, hanem a minden eddiginél gyorsabb pályában.

„Érezhető a különbség. Sokan beszélnek a cipőkről, de szerintem ez egyike azoknak a pályáknak, amelyek visszaadják az energiát, előrelendítenek és hajtanak” – mondta a női 400 gát másodikja, Dalilah Muhammad.

Marosvásárhelyről rajtolt a székely körverseny

A tizenötödik alkalommal megrendezett székely kerékpáros körverseny az idén először kereste fel Maros megyét is. Korábban az útvonalat csak Hargita és Kovászna megye érintésével tervezték, az idén először Maros megyé is szelést kért a tortából. Persze korábban sem azért nem jártak a kerékpárosok Maros megyében, illetve Marosvásárhelyen, mert nem szerettek volna, egyszerűen a korábbi városvezetés – finoman fogalmazva – nem ápolta baráti kapcsolatokat a csíkszeredai szervezőkkel. Azt se rejtjük véka alá, hogy Marosvásárhely érintése nem feltétlenül Soós Zoltán polgármester két szép szeméért történt, ehhez az is kellett, hogy a város 75 ezer lejjel hozzájáruljon a szervezési költségekhez.

Az idén igen színvonalas mezőny gyűlt össze a székely körön, négy kontinentális csapattal, 11 klubcsapattal és öt válogatottal, közöttük az egzotikus kambodzsai kerékpárosokkal, amiben szerepet játszhatott az is, hogy Románia jelenleg viszonylag biztonságos helynek számít a járvány szempontjából, a szervezők pedig igen attraktív útvonalat alakítottak ki. Ez valamivel könnyebb, mint a korábbi években, ebben a döntésben azonban szintén a járványjátszott szerepet, a szervezők úgy gondolták, ennyi kihagyás után könnyedebb versenyt szerveznek.

Az első szakaszon Marosvásárhelyről a Bekecsen át Székelyudvarhelyig tekertek a résztvevők. A 125 kilométeres táv végén az olasz Andrea Guardini sprintben szerezte meg a győzelmet a mezőnybefutó végén. Ha arra gondolunk, hogy egy olyan szintű sprinterről van szó, aki már az olasz körversenyen is szerzett szakaszgyőzelmet, az eredmény aligha meglepő. Mivel a célba az első 76 ke-rekező azonos idővel érkezett, a folytatásban még minden megtörténhet.

Az egyetlen marosvásárhelyi kerékpáros a mezőnyben, Málnási Attila, aki a román válogatott színeiben indult, az 53. helyen, az élbollyal ért célba.

A második szakasz Székelyudvarhelyről indult, a Libanon át Gyergyószentmiklós, majd Marosfő érintésével Csíkszeredába futott be a mezőny. A győzelmet sprint után a lengyel Alan Banaszek szerezte meg, Daniel Auer előtt. Az első szakaszt megnyerő Andrea Guardini csak a 10. lett, miután egy utolsó kilométeren bekövetkezett incidens, amely három kerékpáros esését okozta, megzavarta. A második szakasz utáni hivatalos eredményeket lapzárta előtt nem tették közzé.

Eredményjelző

1. szakasz: 1. Andrea Guardini (olasz – Giotti Victoria Savini Due) 2:46:55. 2. Daniel Auer (osztrák – WSA KTM Graz) azonos idő. 3. Davide Finatti (olasz – Northwave-Siatek-Olmo) +6 mp.

U23: 1. Jacopo Pesenti 2:47:04. 2. Andrea Gatti +1 mp. 3. Davide Baucé +1 mp. (mind olaszok – Gallina Ecotec Collosio).

Legjobb román: 1. Emil Dima (Giotti Victoria Savini Due) 2:46:59. 2. Daniel Crista (Steaua) +6 mp. 3. Adi-Narcis Marcu (román válogatott) +6 mp.

Legjobb magyar: 1. Filutás Viktor (Giotti

Victoria Savini Due) 2:47:05. 2. Gönczi Gergő (Epronex-Gesu Bikewear) azonos idő. 3. Rózsa Balázs (Epronex-Gesu Bikewear) azonos idő.

Pontverseny: 1. Andrea Guardini 25 p. 2. Daniel Auer 20 p. 3. Alan Banaszek (lengyel – Mazowsze Serce Polski) 14 p.

Hegyi pontverseny: 1. Emil Dima 12 p. 2. Walter Calzoni (olasz – Gallina Ecotec Collosio) 4 p. 3. Paul Rudys (német – Ked-Ste-vens Radteam des Berliner TSV) 4 p.

Fotó: Nagy Tibor

Színés Világ

XVII. évf. 29. (771.) szám, 2021. augusztus 6., péntek

Az éghajlatváltozás

Napjainkban egyre több szó esik a globális felmelegedésről, az éghajlatváltozásról és környezeti, egészségügyi hatásairól. Ilyenkor, kánikula idején még közvetlenebbül érinti szervezetünket a megszokottnál nagyobb hőterhelés. Az időjárás szeszélyessége, a pusztító árvizek, a természet megfizethetetlenül mintha figyelmeztetést hordoznának magukban. Az ember saját jóléte érdekében egyre inkább kizökkenti egyensúlyából a kék bolygót, és az emberi tevékenységek túlzott hatásai bumeránszerűen visszahatnak életére. Márpedig a Föld legmagasabb intelligenciával rendelkező lakójaként felelősséggel bír nemcsak a többi élőlény jelene, hanem saját leszármazottai jövője iránt is. „Aki a természetet tiszteli, az önmagát becsüli” – szól a mondás, amely a mainál felelősségteljesebb magatartást vár el az emberiségtől.

De maradjunk a globális felmelegedésnél, az éghajlatváltozásnál, azaz a klímaváltozás következményeinél. Az elmúlt száz év során az emberi tevékenységek – különösen a fosszilis tüzelőanyagok elégetése – elegendő mennyiségű szén-dioxidot és más üvegházhatású gázokat szabadítottak fel ahhoz, hogy azok további hő csapjanak le az alsó légkörben, és befolyásolják a globális éghajlatot. Az emberiség megváltoztatta bolygója felszínét és légkörének összetételét. A felére csökkent az erdővel borított területek kiterjedése, másfajta növények jelentek meg, rohamosan növekedtek a városok, lebetonozott és

leaszfaltozott felületek sokasága jött létre, szennyeződtek a talajok és a vizek, és különféle, elsősorban szennyező hatású gázok kerültek a légkörbe.

A fenti tevékenységek következménye a Föld körüli hőmérséklet lassú és folyamatos emelkedése. Az elmúlt 130 évben a hőmérséklet világszerte körülbelül 0,85 °C-kal melegedett fel. Az elmúlt három évtized mindegyike egymást követően melegebb volt, mint 1850 óta minden előző évtized. A globális felmelegedés idezi elő, hogy a tengerszint emelkedik, a gleccserek olvadnak és a csapadékminták megváltoznak. A szélsőséges időjárási események egyre intenzívebbé és gyakoribbá válnak. A klímaváltozást valószínűleg a 21. század legsúlyosabb környezet-egészségügyi problémájaként emlegetik, és még fogják emlegetni.

A gyenge egészségügyi infrastruktúrával rendelkező területek – főleg a fejlődő országokban – a legkevésbé képesek megbirkózni az erre való felkészüléssel és a megelőző stratégiák kidolgozásával segítség nélkül. Számos szakpolitikai és egyéni döntés csökkentheti az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, ami jelentős egészségügyi előnyökkel jár. Példaként szolgál a tisztább energetikai rendszerek bevezetése, valamint alternatívaként a tömegközlekedés és az aktív mozgás – például a kerékpározás vagy a gyaloglás – biztonságos használatának elősegítése.

Az éghajlatváltozás tanulmányozásakor figyelembe kell venni a regionális viszonyokat. Például a hőmérséklet emelkedése nyáron lesz erőteljesebb Romániában, míg Északnyugat-Európában a legszembetűnőbb növekedés télen várható. A hőmér-

séklet-emelkedés azonban nem egyenletes. A helyi tényezőktől függően nagyságrendileg, régióként és évszakonként változik. Ami Romániát illeti, az utóbbi hat évtizedben, 1961 óta az átlagos hőmérséklet 2-3 Celsius-fokkal emelkedett nyáron az ország déli régióiban. Az elemzett klímamodellek eredményei szerint a hőmérséklet-változás a közeljövőben Romániában a következő módon alakul: 0,5 és 1,5 C-fokkal növekszik a 2020–2029 közötti időszakban; 2,0-5,0 C-fokkal a 2029–2099 időintervallumban. Pluviometriai szempontból a 2090–2099 közötti időszakra előrejelzett éghajlati modellek több mint 90%-a a nyár folyamán Románia területén, különösen délen és délkeleten, kifejezett szárazságot mutat. A téli csapadékot tekintve az eltérések kisebbek, a bizonytalanság nagyobb.

Az Európai Unió országaiban a becslések szerint a halálozás 1-4%-kal nő minden hőmérséklet-emelkedésnél, ami azt jelenti, hogy a hővel összefüggő halálozás évente 50.000 és 110.000 fő között nőhet 2030-ig. Az új, radikális tanulmányban, amelyet nemrég tettek közzé a Nature Climate Change folyóiratban, a 43 ország területén végzett éghajlati modellezés megállapította, hogy a meleg évszakokban az éghajlatváltozás okozta extrém hővel összefüggő halálesetek száma átlagosan 37%.

A globális felmelegedés, az éghajlatváltozás jól észlelhető következményei a természeti katasztrófák és változó esőzések. Világszerte az időjárással összefüggő természeti katasztrófák száma az 1960-as évek óta több mint megháromszorozódott. Ezek a katasztrófák évente több mint 60.000 ember halálát eredményezik, főként a fejlődő országokban. Az emelkedő tengerszint és az egyre szélsőségesebb időjárási események tönkreteszik az otthonokat, az orvosi létesít-

ményeket és az egyéb alapvető szolgáltatásokat. Egyébként 1901–2010 között a Föld óceánjainak szintje 19 cm-rel emelkedett. A becslések szerint Romániában a Fekete-tenger szintje a század végére körülbelül 120 centiméterrel emelkedik meg, elárasztva a Duna-delta egyes részeit. Eközben nagy kihívásnak tesz eleget Hollandia, amelynek a tengerszint alatti területeit óvó védőgátrendszere a globális felmelegedés elleni harcát vívja.

Az egyre változó csapadékmennyiség valószínűleg befolyásolja az édesvízellátást. A biztonságos víz hiánya veszélyeztetheti a közegészségügyi viszonyokat, és növelheti a hasmenéses megbetegedések kockázatát, ami évente több mint félmillió 5 év alatti gyermek halálát okozza. Szélsőséges esetekben a vízhiány szárazsághoz és éhínséghez vezethet. A 21. század végére az éghajlatváltozás valószínűleg megnöveli az aszály gyakoriságát és intenzitását regionális és globális szinten egyaránt.

Az áradások és a rendkívüli csapadék gyakorisága és intenzitása is növekszik. Az árvizek szennyezik az édesvízkészleteket, fokozzák a víz által terjedő betegségek kockázatát, és teret adnak a betegséget hordozó rovaroknak, például a szúnyogoknak. Emellett fulladást és testi sérüléseket okoznak, kárt okoznak az otthonokban, és megnehezítik az orvosi és egészségügyi ellátást.

A szélsőséges időjárási viszonyok katasztrófa helyzetet idéznek elő, és ezáltal nyilvánvalóan veszélyeztetik magát az életet, az egészséget. Az éghajlatváltozás egészségügyi hatásai vizsgálatának részletesebb elemzésére a folytatásban térünk ki.

**Dr. Ábrám Zoltán
Dr. Ivácson Beáta
Dr. Kósa Melánia**

Huszonhat éve tört ki a horvát „vihar”

A horvátok honvédelemnek, a szerbek népiirtásnak könyvelték el

1995. augusztus 4-én indította meg a horvát hadsereg a Vihar fedőnevű hadműveletet, amelynek során négy nap alatt ellenőrzése alá vonta a horvátországi szakadár szerb területek java részét.

Az 1945 novemberében létrejött szocialista Jugoszláviát hat tagköztársaság alkotta: Szerbia (az autonómiát élvező Vajdasággal és Koszovóval), Horvátország, Szlovénia, Bosznia-Hercegovina, Macedónia, valamint Montenegró.

Az államalakulatot vezető Josip Broz Tito 1980-ban bekövetkezett halála után felszínre törtek az addig lappangó gazdasági, politikai – legfőképpen pedig nemzetiségi – ellentétek. A köztársaságoknak szinte korlátlan politikai autonómiát biztosító decentralizáció miatt egyre kevésbé érvényesült a központi akarat.

Jugoszlávia mind mélyebben süllyedt a gazdasági válságba. A legfejlettebb Horvátország és Szlovénia a kiutat a válságból a piacorientált reformokban és a demokratizálásban látta volna, a legnagyobb tagköztársaság, Szerbia viszont a föderatív berendezkedés és a kommunista párt hatalmi monopóliumának fenntartásával akarta megőrizni dominanciáját. A szerb politika irányát 1986 után a nacionalista-soviniszta Slobodan Milošević határozta meg, aki fő céljának Nagy-Szerbia megteremtését, minden szerb egy államban történő egyesítését tekintette.

Szlovéniában és Horvátországban 1989 folyamán létrejött a többpártrendszer. 1990 tavaszán szabad választásokat rendeztek, a

köztársaságok deklarálták szuverenitásukat, majd a Belgráddal folytatott sikertelen tárgyalások után, 1991. június 25-én kikiáltották függetlenségüket. Szerbia és Horvátország között 1991 augusztusában nyílt háború robbant ki, különösen véres összecsapások zajlottak Eszék, Károlyváros és Vukovár környékén. Mire a harcok 1991 végén elcsitulnak, a Jugoszláv Néphadsereg (JNA) Horvátország területének egyharmadát elfoglalta, a szerbek által ellenőrzött területekre ENSZ-békefenntartók érkeztek. A háborúban mindkét fél az általa birtokolt területek etnikai homogenizálására törekedett, a tisztogatások minden eszköz igénybevételével, a nemzetközi jog súlyos megsértésével zajlottak.

Jugoszlávia szétesésekor Horvátországban félmilliónál több szerb élt, ők az úgynevezett Krajnában többséget alkottak. (A szó határ-örvidéket jelent, s a nyugat-boszniai határmentén fekvő, az Adria hátsó részében Zágrábig nyúló, valamint a baranyai és a szerbországi területeket értik rajta.) A szerbeket az új horvát alkotmány nem ismerte el államalkotó kisebbségnek, hátrányos megkülönböztetést szenvedtek el.

Míndez a Milošević által támogatott szélsőségeket erősítette, akik nem engedelmessé váltak a horvát hatóságoknak, s önálló haderőt állítottak fel. Még 1990 folyamán autonóm kerületeket hoztak létre, majd 1991 júniusában – a horvát függetlenség kikiáltásával egy időben – Krajnina és Szlavónia-Baranya-Nyugat-Szerém is függetlennek nyilvánította magát. 1991. december 19-én e

területek egyesítésével létrejött a nemzetközileg el nem ismert Krajnina Szerb Köztársaság, Knin fővárossal.

Horvátország a Belgráddal kötött 1992-es tűzszünet életbe lépése után gőzerővel dolgozott hadereje megerősítésén, amelyben három évvel később már 130 ezer jól felszerelt és kiképzett katona szolgált. Franjo Tudjman horvát államfő ekkor látta elérkezettnek az időt arra, hogy visszafoglalják a szerbek által birtokolt területeket. Első lépésként 1995 májusában három nap alatt Nyugat-Szlavóniát szerezték vissza.

Az Oluja (Vihar) fedőnevű hadművelet 1995. augusztus 4-én kezdődött. A horvát hadsereg és rendőrség 138 ezer embere 700 tank és páncélozott jármű, 1800 tüzérségi fegyver, 47 repülőgép és helikopter bevetésével indított támadást a szerb Krajnina ellen. A tüzérség órák alatt utakat robbantott a szerbek által telepített aknamezőkön, s a harcok-csizo alakulatok rövid idő alatt áttörték a szerb védelmi vonalakat. A szerbek vezénylési rendszere összeomlott, az utakat megszálló horvát erők elvágták egymástól a védekező szerb egységeket.

A horvátok már másnap bevonultak Kninbe, 80 óra alatt ellenőrzésük alá vonták a mintegy tízezer négyzetkilométernyi szakadár terület java részét, és a bosnyák kormányerőkkel karöltve felszabadították a szerbek ostromolta északnyugat-boszniai Bihać városát is. A Vihar hadművelet végét augusztus 7-én jelentették be, a siker gyorsasága még a horvát vezetést is meglepte.

A hadműveletekben saját adataik szerint a horvátok 174, a szerbek 742 katonát vesztek, a polgári áldozatok számát ezernél többre teszik. A Krajnina etnikai képe megváltozott: a szerbek zöme elmenekült, mert saját vezetőik is távozásra szólították fel őket, és a beérkező horvátok sem bántak velük kesztyűs kézzel. Összességében mintegy 200-250 ezres menekültáradat indult el, a horvátok sokszor a távozókat otthonait is lerombolták.

1995. november 21-én az egyesült államokbeli Daytonban a bosnyák, a horvát és a szerb államfő aláírta a délszláv háborúknak végét vető megállapodást. Horvátország 1995-ben fel nem szabadított részeit az ENSZ ellenőrzése alatt integrálták újra Horvátországba, ez a folyamat 1998-ra fejeződött be.

A Vihar egyik fő irányítója a hazájában nemzeti hősként tisztelt Ante Gotovina tábornok volt, akit a katonái által elkövetett cselekmények miatt háborús és emberiség elleni bűncselekmények vádjával a hágai Nemzetközi Törvényszék elé állítottak. A tábornokot első fokon 24 év szabadságvesztésre ítélték, de 2012 novemberében másodfokon felmentették. A döntés Zágrábban eufóriát váltott ki, Belgrád viszont szégyenletesnek és botrányosnak minősítette az ítéletet. Horvátországban mind a mai napig az a vélemény, hogy hadseregük honvédő háborút vívott, csak védekezett, agressziót nem követett el. Szerbiában ugyanakkor emberiség elleni bűnöket és népiirtást emlegetnek. A megbékélés még várat magára. (Forrás: mult-kor.hu)

A természet kalendárium (CDLXXIV.)

Kiss Székely Zoltán

Augusztus van, csillaghullás hava. Ha fel-nézünk az éjszakai égre, nehezen tudunk rendszerességet látni a csillagok sziporkáiban, de a hullócsillagok gyakoriságában sem.

„...„Mutasd meg a káoszt” mondtam tegnap este

Marx Györgynek, „aztán az evolúciót.”

– írta **Juhász Ferenc** *Játszunk Marx Györggyel* című poemájában –

„...„Igen” mondta, „Igen.” „De előbb írjuk le a számokat. Meg azt is: hány csillag van a látott univerzumban?”

„Igen” mondta, s nézett, fejét madárként félrehajtva.

„1000000=10⁶=millió.

1000000000=10⁹=milliárd.

1000000000000=10¹²=billió. 10¹⁸ (18 nulla)=trillió.

10²⁴=kvadrillió. 10³⁰=kvintillió. 10³⁶=sextillió. 10⁴²=septillió.

10⁴⁸=oktillió. 10⁵⁴=nonillió.” És a csillagok? A csillagok?

„1 galaxis, amilyen a mi Tejútrendszerünk is, a Galaktika,

≈ kb. 10¹¹ csillag,” „tíz a tizenegyedik= százmilliárd csillag.

Az ismert univerzumban több billió, többször 10¹², tíz a tizenkettediken, galaxis van. Tehát a látott univerzumban kb. 10²⁴=1 kvadrillió=10 a huszonnegyedik csillag van!”

Aztán a ceruzát letette. És nézett fejét madárként félrehajtva.

Egy kvadrillió csillag! Egy kvadrillió magány! Egy kvadrillió

árvaság! Egy kvadrillió látott némaság (...)

S hány élőlény halhatott meg máig, hány

élőlény a létezés óta? Hány élőlény hal meg most naponta,

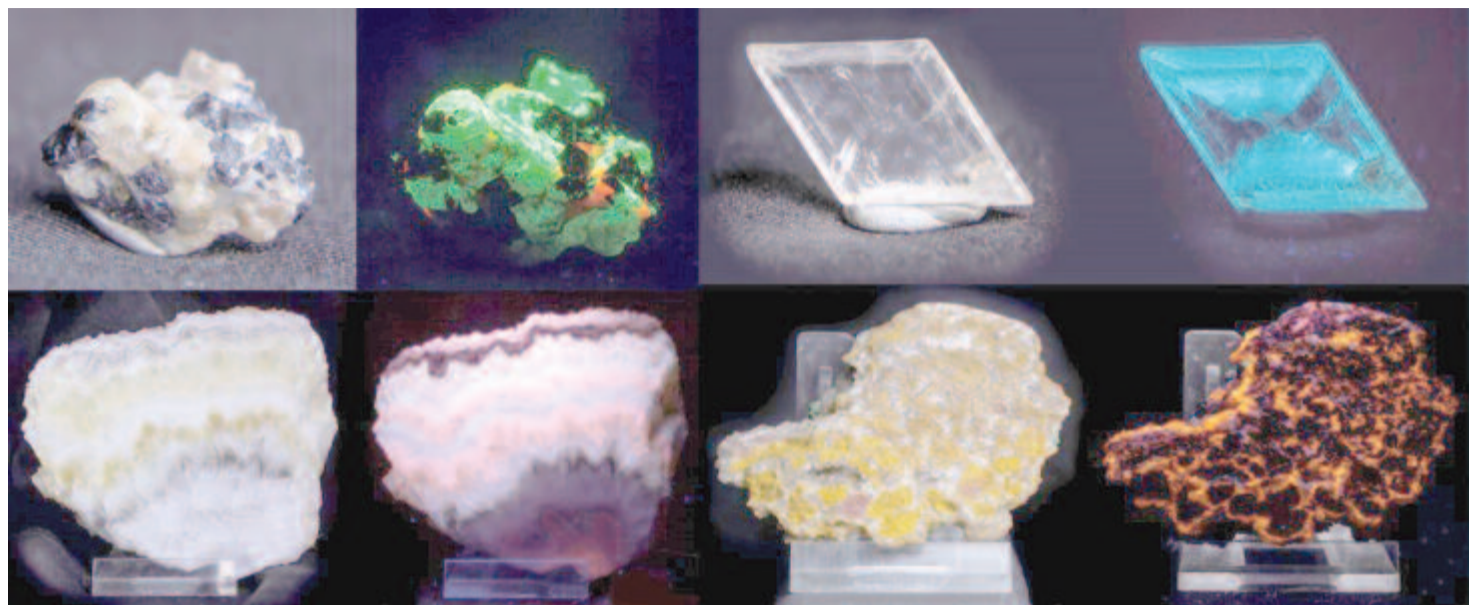
hány élőlény árva Földgolyónkon?

Augusztus van, csillaghullás hava. A költő döbbenete.

...A válságokról beszéltünk,

meg a reménytelen reményről, az atommeghajtású

űrhajókról, az atomhulladék-temetőkről, az óriás agyag-lencséről

Lumineszkáló ásványok – kalcit, willemit, franklinit, gipsz, limonit és malachit – látható és UV-fényben

a földben, ahová a sugárzó hulladék betonkoporsóit

süllyeszthetik és a műholdakról beszéltünk és a számítógép-jövőről

és hogy jobb lenne, ha egy tömbben esne le a kis nukleáris erőmű, a nukleáris energia-töltetű, az atom-meghajtású űrhajó üzemanyag-atomtöltete, az atomreaktor:

„Több-kilós urán-rúd lehet. Azt legalább megtalálná az ember, mint egy meteoritot.”

...És hogy mindezt a természet bekódolta-e a génjeinkbe? És hogy csinálhatnak-e

szuperlényt, embert, állatot, unterlényt, embert, állatot a

génésebészek?

1983-ban íródtak ezek a sorok. Azóta változott-e, s ha igen, miben a lét?

...„Igen, a káosz”, mondta Marx György. ...Számolt a gép

program szerint. ...A kettős egyenesek pontsorai föl-le, föl-le zuhantak mereven.

Előbb spirálködszerű

zöld képlet, aztán zöld ponthalmaz-szétlázulás. Egyre

távolabb zöld fénypontok csipkés összevisz-

szasága. „Sejted már mi lesz?” Aztán a képernyőn a zöld

ponthalmaz teljes

szétlázulása. Már nem keresi pont a pontot. Már beállt

a zöld, pulzáló pontcsönd-zűrzavar. „Ez a káosz. Mint a

csillagos ég!”

Augusztus van, csillaghullás hava. Hatodikán, Donát napján, 1945-ben dobták le az első atombombát. Hirosimára.

Az újságban ma egymás alatt két megemlékezés.

Harminchat éve annak, hogy Hirosimában az amerikaiak ledobták az atombombát. Közlik a hirosimai gyerekek emlékezéseit. Hol van a tacitusi „sine ira et studio” ehhez a gyerekszem-objektivitáshoz képest? A cikk szinte lenézőleg írja, hogy a Hirosimára dobott bomba: potomság. Csak 13 kilotonna volt. Az Olaszországba (és Angliába és Németországba) telepített új rakéták már egyenként 200 kilotonnás fejeket hordoznak.

Alatta a másik cikk: megemlékezés a penicillin áldásairól. Ma száz éve született Alexander Fleming. Életmentő százmillió nagyságrendben.

– Isten (és ördög) malmairól írta volt e sorokat 1981-ben **Hubay Miklós** –

A michelangelói nagy örvénylő látomást indítja meg ez a két emlékezés. A Végítélet páternosztérjén – az Isten malmain – ugyanannyian szállnak alá a pokol tüzére, ahányan boldogan visszajönnek a halálból...

A Békevilág tanács elnöksége 1978. július 13-i moszkvai ülészakának javaslatára augusztus 6-át a **nukleáris fegyverek betiltásáért folyó harc világnapjává** nyilvánította.

Augusztus van, csillaghullás hava. Egy **Hang Indiából. Baktay Ervin** ültette magyarba.

Nem hallottad csöndes lépteit?

Jön, jön, mindig jön.

Minden pillanatban és minden korban, minden nap és minden éjszaka – jön, jön, mindig jön.

Sok-sok dalt zengtem én, elmém sokféle hangulatában, de minden hang azt hirdette: jön, jön, mindig jön.

Napsugaras tavasz illatterhes napjaiban az erdei ösvényen: jön, jön, mindig jön.

Nyári éjszakák esős homályában, a felhők mennydörgő szekerén, jön, jön, mindig jön.

...Nem eszméltem a pillanatra, amikor először léptem át az élet küszöbét.

Minő hatalom készítetett arra, hogy létem felnyíljk e nagy misztérium számára, mint a bimbó éjféli erdő mélyén! Midőn éltem reggelén a fényre emeltem szememet, abban a pillanatban megéreztem, hogy nem vagyok idegen e világban, hogy a név és alak nélküli Kifürkészhetetlen karjaiba vett anyámnak képében.

Ugyanez az ismeretlen a halálban éppen így meg fog jelenni számomra: mintha öröktől fogva ismertem volna...

Nyolcvan évvel ezelőtt, 1941. augusztus 7-én Kalkuttában egy virágokkal borított holttestet vittek a halottégető hely felé: **Rabindranath Tagore** 80. évét élt.

Augusztus van, csillaghullás hava. Hetedikén e napon, 1862-ben született **Lénárd Fülöp**. A modern fizika XX. századi forradalmának egyik legnagyobb egyénisége volt, az első magyar Nobel-díjas. Egyetemi tanulmányait a Budapesti Tudományegyetemen végezte kémia szakon **Than Károly** irányításával, matematikát Heidelbergben és Berlinben tanult. **Eötvös Loránd** hívta vissza a Budapesti Tudományegyetemre dolgozni. 1888-tól Németországban kutatott. Érdeklődését először a lumineszcencia (másodlagos fénykibocsátás valamilyen előzetes besugárzás hatására) és a foszforeszcencia (az elsődleges besugárzás utáni késleltetett fénykibocsátás) jelensége keltette fel. A terület iránti szenvedélye gyerekkorában gyökereszik, amikor rácsodálkozott, hogyan világítanak a sötétben egyes kristályok. (Az alszíki származású volt tanítványom, a geológushallgató **Hegyesi Eszter** lumineszkáló ásványaival próbálom szemléletessé tenni ezt a csodavilágot.) Ennek kutatása fordította érdeklődését a fizika felé, és tanulmányozni kezdte a rejtélyes katódsugárzást **Heinrich Hertz** – az elektromágneses hullámok felfedezője – irányítása mellett. Lénárd fedezte fel, hogy a fémek szerkezete nem homogén, hanem legnagyobb részben üres, és csak egy parányi tartománya nyeli el a katódsugarakat. Ez jelentős lépés volt a **Joseph John Thomson** által később megfogalmazott atommodell irányába. Ezekért a kutatási eredményekért érdemelte ki Lénárd 1905-ben a fizikai Nobel-díjat.

Augusztus van, csillaghullás hava. Kilenedikén, 76 éve dobták le a második atombombát. Nagaszakira.

Egy napra rá, a több mint 70.000 áldozat egyikeként, meghalt **Yosuke Yamamuta** 28 éves japán fotós. Halála előtt még öt órán át fotózta a bomba után szülővárosában az embereket...

Augusztus van, csillaghullás hava.

Kr. e. 3114. augusztus 11. – a maja naptár kezdő időpontja. Pontossága 5000 évenként egy nap lett... volna. De túlnépesedésük miatt életterük ökológiailag kimerült (erdőtérítés, kukorica-monokultúra), a birodalom összeomlott, az utolsó kőbe vésett feljegyzés Kr. u. 869-ben született Tikalban.

Kr. u. 2000. augusztus 12-én a Barents-tengerben elsüllyedt a Kurszk orosz atomtengeralttjáró...

Augusztus van, csillaghullás hava. Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2021-ben, Hirosima után 76 évvel.

Augusztusi napnyugta

A középkori eredetű település történelmi értéke

A 12. századi királyi vár

Egyes feltételezések szerint a világios vár már a 12. században állt, de első írásos említése csak 1324-ből maradt fenn. 1390-ben Zsigmond király Sárói László temesi ispánnak adományozta. 1440-ben I. Ulászló elkobozta a várat Brankovics hűtlensége miatt, és 1441-ben Maróthy László aradi főispánnak adta. Az épület azonban továbbra is Brankovics kezén volt, csak 1444-ben adta át Hunyadi Jánosnak. Hunyadi halála után a várat fiai, László és Mátyás örökölték, de Mátyás átengedte Szilágyi Mihálynak. Szilágyi elhunytával özvegye, Báthory Margit lett az örökös...

Nagy-Bodó Tibor

A Zaránd vármegyei település vára

Aradtól mintegy huszonnyolc kilométerre északra található a középkori eredetű, egykor Zaránd vármegyei település: Világos. Rácz Károly szerint a vár és a település a 12. században már létezett, ugyanis a Világosi-völgyben III. Béla korában, 1190-ben alapították a világiosi apátságot, amely a cisztercita rendé volt.

A feltehetően királyi építésű várról első ízben 1324-ben kelt oklevél tesz említést, melyben Károly Róbert király a Győr megyei Buchság nevű birtokot a Héder nemből származó II. Óz, vagy más néven II. Dénes fia, Dezső kapuvári és világiosi várnagynak – castellanus de Wy...swar – adományozza.

Karácsonyi János szerint ő volt a nemesember, aki az 1330-ban zajló havasalföldi hadjáratban a Basarab havasalföldi vajdától vereséget szenvedett királlyal fegyverzetet és lovat cserélve áldozta fel életét.

Feltehetően ezért a tettért adományozta Világos várát a király Óz fiának, aki azonban a következő évben Antal nevű hívének adta. Zsigmond király 1390-ben Sárói László temesi ispánnak adományozta a Zaránd megyei Castrum Wylaguswarat tartozékaival, és a Fejérvörösbánya birtokot az aranybányájával együtt. A következő évben viszont a király az említett uradalmakat elcserélte a Vas megyei Újvár és Kőszeg városokkal. **1441-ben a létesítményt jutalmul Maróthy László főispán kapja meg**

Kiss Gábor az *Erdélyi várak, várkastélyok* című könyvében ír arról, hogy Albert király 1439-ben Világos várát Nándorfehérvárra cserélte. Brankovicsától 1440-ben I. Ulászló vette el hűtlenség miatt.

Ez évben Harapka Bothos András temesi főispán csatlakozott Erzsébet királyné és V. László pártjához, jelen volt a gyermek király megkoronázásán, fellázította a délvidéket és Stepán vajdát, sőt mi több, még Brankovics itteni várnagyát is.

Bothost a Szekszárd és Bátaszék között 1441. január elején lezajlott

csatában Hunyadi János szörényi és Újlaki Miklós macsói bánok legyőzték. A lázadó főúr életét vesztette. Stepán vajdát Maróthy László aradi főispán győzte le, aki 1441. február 2-án I. Ulászlótól Világos várát és uradalmát kapta jutalmul. **Az épület újra gazdát cserél**

Szintén a fent említett szerzőnek van tudomása arról, hogy Brankovics ennek ellenére továbbra is kézen tartotta a várat, amit végül csak 1444-ben adott át Hunyadi Jánosnak. Hunyadi 1456. augusztus 11-én meghalt. Birtokait, köztük Világos várát fiai, László és Mátyás örökölték.

Miután László Nándorfehérvár parancsnoka volt, Mátyásnak pedig nem volt szüksége a várra, azt nevelőjének, Szilágyi Mihálynak engedte át.

A főurat a saját várába zárják...

Mátyás, trónra lépése után, ahogy a krónika mondja: „...úgy barátságban, mint a gyűlöletben rettentés...” főurat 1458. október 8-án elfogta és saját világiosi várába záratta. A hagyomány szerint hú szakácsa és három társa segítségével 1459. június végén sikerült megszöknie, majd királyával kibékülve visszakapta birtokait.

Szilágyi 1460 őszén újra a török ellen indult, azonban a szendrői csatában fogságba esett, és 1461 elején Konstantinápolyban lefejezték.

A világiosi uradalom is özvegyére, Báthory Margitra szállt, akinek 1464-ben bekövetkezett halálával Világos a Báthoriak kezébe került.

Szelestey fej nélküli tetemét a hajdúk az országút mellett temették el

Az erődítményt 1514-ben foglalták el a Dózsa György vezette keresztiesek. A felkelés leverése után a vár a Szapolyai Jánosé lett, aki ezt 1526-ban Czibak Imre váradi püspöknek adományozta.

A Keresztes Géza műépítész, műemlékvédelmi szakmérnök által rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkból kiderül, hogy ezután hol német, hol magyar őrség tartózkodott itt. 1566-ban a török szállta meg és tartotta kézen Világost,

egészen 1595-ig, amikor Báthory Zsigmond fejedelem erdélyi hada vette vissza.

Tudomásunk van arról is, hogy 1602. július 2-án az erdélyi hadakat vezető Székely Mózes társa, Szelestey János a vereséggel végződő tövisi csata után Világos várába menekült, amelynek kapitányává Báthory Zsigmond tette meg korábban. Basta egyik emberének, Beck Joachimnak azonban sikerült Szelestey egyik hívét, Fekete Mátét rávenni az árulásra.

Az így elfoglalt várat Petneházy István jenei kapitány azonnal megszállta, a hajdúk pedig az országút mellett temették el volt vezérük, Szelestey fej nélküli tetemét.

Az összeesküvés kudarcba fulladt

Kiss Gábor munkájából következtetünk arra, hogy nem sokkal ez-

ig birtokolta Világost, amikor Heister császári tábornok serege visszafoglalta.

Az ostrommal a hadi jelentősége meg is szűnt, és mint romos vár került a fiscus birtokába.

Bohus pusztulni hagyja a létesítményt

Grassalkovich herceg dúsgazdag jószágigazgatója, Bohus Imre vette meg 1755-ben az uradalmat, melyre nem sokkal ezután adománylevelet nyert a királytól.

Bohus a várat ugyan pusztulni hagyta, de köveinek felhasználásával a Várhegy alatt kastélyt építtetett.

A világiosi fegyverletétel

1784-ben, a Horia-Cloșca-féle felkelés idején a császáriak rombolták le a még álló falakat, hogy a felkelők ne fészkelhessék be magukat oda. 1849. augusztus 13-án a vár alatti síkon tette le a fegyvert Görgey Artúr serege – mintegy 32 ezer katona, száznegyvennégy ágyúval – Ridiger orosz lovassági tábornok előtt.

A várnak ma már csak csekély maradványai találhatók meg a község fölötti Várhegyen. Köveit a lakosság széthordta. Aszfaltút vezet a várromhoz, a környékeliek kedvelt kirándulólhelye, szívesen nézik a várból a naplementét és a csodálatos kilátást. Világos várának romjai most is uralják a tájat.

Befejezésül, avagy amit a királyi vár mai állapotáról tudni kell

Demján László műemlékvédő építész a Népújságnak elmondta, hogy az Arad Megyei Tanács néhány éve kezelésébe vette a világiosi és a solymosi rom várakat. A két helység önkormányzata erőfeszítésének és összefogásának ellenére nem tudtak megfelelő alaphoz jutni a középkori vármaradványok megfelelő karbantartására sem. Az átvétel után megtörtént az első konkrét lépés egy átfogó felújítás elkezdéséhez.

Még 2016-ban a megyei tanács kiírta a közbeszerzési pályázatot egy restaurálási és állagmegóvási terv elkészítésére, körülbelül 1,7 millió lejes összeggel.

Az Arad megyei pályázat benyújtásának alapfeltétele viszont az előtanulmányok megírása, beleértve a régészeti kutatások elvégzését. A világiosi és solymosi várnál több százzal ezelőtti lerombolásukat követően nem volt semmilyen ása-

tás. Jelenlegi feltárásuk több nehézségbe ütközik, hiszen kevés a szakember, és a két vár elérhetősége nehézkes. Világosra nemrég a helységről aszfaltutat készítettek a vár felé, Solymoson teljesen újat kellene építeni.

Szintén Demján Lászlótól tudtuk meg, hogy a magyar történelem fenti két mostoha sorsú helyszínén – talán uniós források igénybevételel – közelebb kerülhetnek egy hosszadalmasabb és nagyívű felújítás elkezdéséhez.

Megegy uniós forrásból, a Regionális Operatív Program keretében ilyen célra igényelhető, maximum ötmillió eurós összegből szándékoznak megkezdeni a felújítást.

A megyei erőfeszítések mellett még szöba jöhet anyaországi segítség is. A magyar kormány elkötelezett felelősségvállalásának köszönhetően, a külhoni nemzettársak sorsa, életkörülményei, valamint kulturális örökségünk fennmaradása érdekében 2015-ben elindította a Rómer Flóris Tervet, amelynek megvalósításait a Teleki László Alapítvány kéri számon.

A magyar Külügyminisztérium frissen alakult vagyonszármazási alapítványa, a Közép-európai Épített Örökség Megőrző Alapítványa (KÉÖMA) is a határon túli, összmagyar épített örökség védelmét erősíti. Jelen pillanatban Tuzson Bence, a magyarországi Miniszterelnökség közszolgálatért felelős államtitkára, valamint Virág Zsolt, a Nemzeti Kastélyprogram és a Nemzeti Várprogram végrehajtásáért felelős miniszteri biztos garanciát vállalt az össznemzeti értékek és kultúrkincsek megmentéséért.

A reményt nem veszíthetjük el, hiszen kijelentették: „Egy 1000 éves állammal büszkélkedhetünk, amelynek épített értékei az élő történelmet mutatják be számunkra nap mint nap. A felújítási programon keresztül meg akarjuk őrizni és tovább akarjuk erősíteni ezt az értéket”.

* *A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek; a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész és Minier Csaba gyűjteményükből engedték át.*

Világos csak 1614-ben került vissza a magyarok birtokába, azonban egy év múlva a jórészt rác zsoldosokból álló őrség – miután hiába kérte zsoldját – fellázadt, és a várat bosszúból a lippai pasának adta át. **Az épület hadi jelentősége megszűnik**

A törökök birtokában lévő vár 1660-ban Evlija Cselebi leírása szerint „...a jeni kormányzóság határán fekszik, s az ég csúcsáig emelkedő magas, vörös szikla fölött söllyomfészkek módjára álló kicsiny, erős, színes vár... A várban hatvan ház, egy dsámi s egy magtár van, és másféle épület nincs. Keletre néző egyetlen kapuja... előtte a Vértanúk búcsújáráhelye van...”.

Fontos tudni, hogy a török 1693-

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 957.

TU FU VÉLEMÉNYE					1	2	3	4	5	G	6	7	8	V
					9					10	10			
11	12	13	14	15			16			17			18	
19						20			21		22			Y
23					24			25					26	
27				28			29			30		31		
32			33						34					N
35		36			37			38			39		40	
D		41		42			43			44			45	
46	47					48						49		50
E					A					B				

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része. 9. Akkor (francia). 10. Peru fővárosa. 11. Los ..., amerikai atomváros. 16. Ritka női név (júl. 8.). 18. Klubegyed. 19. Fejfedő. 20. Béka-paradicsom. 21. Akta. 23. Kovasav ásvány, ékkő változata is van. 24. Személynévmás. 25. Szándékozik. 26. Az ón vegyjele. 27. Forrasztófém. 28. A földre tesz. 30. ... láma, tibeti főpap. 32. Testrészt! 33. Megbosszul valamit. 34. Nélkül (latin). 35. Ógörög betű. 37. Meg lehet vásárolni. 39. Kutyának vetett húsos csont. 41. Sárgászöld színárnyalat. 43. Tó az ókori Görögországban (Héraklész itt ölte meg a hidrát). 45. Is, székelyesen. 46. Egyetemi kar élén álló személy. 48. Kilencet dönt a tekész. 49. Barát (francia).

FÜGGŐLEGES: 1. Testrészt. 2. ... Kindi, mohamedán tudós. 3. Bobby ..., olasz énekes. 4. Ramazuri. 5. Táplálkozik. 6. Biológiai létezik. 7. Szegecs. 8. ... Sumac, perui énekesnő. 12. Gyűrűdeszka. 13. Ókori iráni nomád nép. 14. Rossz (francia). 15. Az oxigén és a foszfor vegyjele. 17. Művészettörténész (Nóra). 19. Az idézet második, befejező része. 20. Osztrák régió. 22. Női név (febr. 8.). 24. Rigid. 25. Akkor indul! 26. Francia részvénytársaság (röv.). 28. Patás háziállat. 29. Török régészeti lelőhely. 31. Oroszlánnév. 33. Esetleg, netán. 34. Listát olvas. 36. Áll alatti zsírpárna. 38. Borúra jön. 40. Tó Róma közelében. 42. Osztrák folyó. 44. Páratlanul nulláz! 47. Tizenkét hónapig tart. 48. A trícium és a kálium vegyjele. 49. Pára! 50. Olasz és német gépkocsijel.

L.N.J.

A V. VAN GOGH MONDTA

című pályázat nyertesei:

BARTHA SÁNDOR,

Dicsőszentmárton, Sólyom utca

TROMBITÁS ÁRPÁD,

Marosvásárhely, Moldovei utca

A pályázati rejtvény megfejtése:

**KÉPEIM ÚGY TÁRULNAK ELÉM, MINTHA
ÁLMOT LÁTNEK.**

Kérjük a nyerteseket,
vegyék fel a kapcsolatot Borbély Ernővel
a 0742-828-647-es telefonszámon.

Megfejtések

a július 30-i számból:

Ikrek:

Négy táncos

Klasszikus:

Eszköz arra, hogy meg-
erősítsük a másikat a t-
vedésében.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

AUGUSZTUSI ÉVFORDULÓK (1.)					1	2	3	4	E	5	6	7	8	9	D
					10					10	11				
12	13	14	15	16			17			18				19	
20						21						22			
23						24			25			26			
27				28				29			30				
31			32							33				34	35
36		37			38			39			40				
L		41		42			43			44			45		
46	47					48						49			
50		51				Q				52		R			Y

VÍZSZINTES: 1. Nobel-díjas vegyész és fizikus, 150 éve született (Sir Ernest). 10. Női név (febr. 10.). 11. Férfinév (okt. 20.). 12. Író, költő, újságíró, 150 éve született (Jenő). 17. Nála lentebből. 19. A szobába. 20. Tévesen jegyző. 21. Finn-lapp tó. 22. Ló-betegség. 23. Tó a Radnai-havasokban. 24. Rangjelző előtag. 25. Skálakezdet. 26. Színültig. 27. Római 1006. 28. Hordót mérő. 30. Habzó szeszes ital. 31. Fekete István regénye. 32. Török város. 33. Marosvásárhelyi téka. 36. Nehézfémm. 38. A rádium vegyjele. 39. Kicsinyítő képző. 40. Angol egyetemi város. 41. Ház bérlője. 43. Ostromol. 45. Néma nők! 46. Pápai korona. 48. Shakespeare légi szelleme. 49. Erre a helyre. 50. Fél zsák! 51. Frankoflamand zeneszerző, 500 éve hunyt el (des Prez). 52. Főorvos, szakíró, 48-as, 150 éve halt meg (Károly).

FÜGGŐLEGES: 1. Esse ..., a dolgok valósága (latin). 2. Hátul hátul! 3. Fosztóképző. 4. Előrejutó. 5. Csillagtúra (autós). 6. ... Diavolo, Auber operája. 7. Oda-vissza férfinév. 8. Orosz pénz. 9. Magyar sörmárka. 12. Német fizikus, orvos, 200 éve született (Hermann Ludwig von). 13. Kimegy a divatból. 14. Monori ... (színésznő). 15. Trombitahang. 16. Alfa és ómega. 18. Spanyol arany. 21. Zrínyi ... (II. Rákóczi Ferenc anyja). 22. Ráma. 24. Szándékozik. 26. A személyedtől. 28. Juttat. 29. Skálahang. 30. Szintén ne. 32. ... atya bűne (Eca de Queiros regénye). 33. Hantol. 34. Disznócsorda. 35. Geológus, MTA lev. tag, 100 éve halt meg (Béla). 37. Kenőanyag. 39. Ábel testvére. 42. Méhlik. 43. Három (orosz). 44. ... mars! (Eredj innen!). 47. Szintén. 48. Az arany vegyjele. 49. Lám. L.N.J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket augusztus 19-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül ketten egy-egy könyvet nyernek. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani. (Egy borítékban csak egy pályázati szelvény szerepelhet.)

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva egy római nevezetesség nevét kapjuk, eredeti elnevezése Amphiteatrum Flavium. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Becsvágy – Móríc Zsigmond egyik regénye. 7. De – Skálahang. 8. Partner – Erjesztett takarmány. 9. Női énekhang – Jutalék része! 11. Piros, németül – Kamionjelzés. 12. Tanuló – Vízszél. 14. Keleti játék – Csendben véd! 15. Teker – Szerencsejáték-vezető. 18. Lop – Történés, kázus. 19. Feltör, serken – Valódi. 22. Páratlan relé! – Puha darab! 23. Gabonát levág – Pappér. 25. Csernátóni várrom – Hazai terepjárómárka volt. 27. Mocsár – Az oxigén, az urán és a vanádium vegyjele. 28. Macska – Becézett Kálmán. 30. Azonos betűk – Magad. 31. Istentagadó ember – Sportpálya, aréna.

FÜGGŐLEGES: 1. Kabátot felsegít – Bázis. 2. Disznó kicsinye – Szétporlad, mállik. 3. Igevégződés – Orvosi csont. 4. Orosz uralkodó volt – A nikkal és a trícium vegyjele. 5. Időnként lejegyez – Zöld ásvány. 6. Igáskocsi, fogat – Lóbiztató eszköz. 10. Papi méltóság – Erszény, buksza. 13. Bonyolult, kaotikus – Zacskó. 16. Mértéktelenül iszik – Spanyol focista volt (Joaquin). 17. „Fekete” kontinens – Komédiás, bohóc. 20. Szerkezet, felépítés – Hengerít. 21. A szürke ... árnyalata (E. L. James) – Súlyos fertőző betegség. 24. Gépkocsi – Politikai alakulat. 26. Lóca vége! – Osztrák, máltai és spanyol autójelzés. 29. Római kettő – Juttat, részesít.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20		A		21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Mikházán másodízben

Augusztus első teljes hétvégéjén rendezik a Hagyományok Háza szabadegyetemét

Mikházi táncfoglalkozás

A Hagyományok Háza második alkalommal rendez augusztus 8-án Mikházán szabadegyetemet. Az egész napos eseményen az érdeklődők a gazdag kulturális program mellett a hagyományápolás gyakorlati kérdéseivel ismerkedhetnek meg.

A nagy múltú település, Mikháza ad otthont augusztus 8-án a Hagyományok Háza második szabadegyetemének. Az elmúlt évi kihagyás után a szervezők az eseménybe az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítványt és a stratégiai civil partnereket, valamint a romániai hivatásokat is bevonják. A program fontos témája lesz az adminisztratív, pályázatos tanácsadás mellett a például szolgáló gyakorla-

tok bemutatása az élő hagyományátadás minden szintjén, a professzionális intézményektől a civil szerveződésekig. A kulturális programokat a Csúrszínházban tekinthetik meg az egybegyűltek. A részletekről Sándor Ildikó, az intézmény Népművészeti Módszertani Műhelyének vezetője tájékoztatót.

„Az idei mikházi programunkra hatással van a járványhelyzet, mivel a szervezés kezdetén még csak egy napos nagyrendezvényekben lehetett gondolkodni, így az eseményt – mértéktartó, de gazdag programmal – augusztus 8-ára időzítettük. A Csúrszínházban – a szélesebb érdeklődői kör számára – nemcsak tartalmukban érdekes, de újrahaz-

Kincses Marosszék előadás

nosítható munkaformamódszereket mutatunk be. Itt említhetem példaként a digitális múzeumpedagógiát és az országos népművészeti kiállítás virtuálisan elérhető változatát vagy a népszerű Folkkocsmakvizét. Az utóbbi kiváló játék, de egyben ötletet is ad egy új, népszerűsítő formára.

Esti főprogramként a Maros Művészegyüttes Közös kincs című előadását élvezheti a közönség. A gyermekekkel érkezőknek kézműves-foglalkozásokat és gyermek-tánccházat tudunk ajánlani.

A nagyprogrammal párhuzamosan – szűkebb körnek, így az Erdélyi Hagyományok Háza Alapítvány s a magyarországi és Kárpát-medencei Hálózat szakembereinek száma – igen intenzív szakmai programot kínálunk, hogy az ott szerzett tapasztalatokat későbbi

munkájuk során hasznosíthassák. A paletta igen széles, kiemelem a kulturális marketinget, a rendezvényszervezést, a turnék lebonyolítását, de a résztvevők értékes információkat kaphatnak a népművészeti tevékenység speciális területeiről is, mint például a zsűrizés és a minősítés.

Szeretnénk, ha a szabadegyetem egy fontos szakmai fórummá fejlődne, így az egész Kárpát-medencéből várunk szakembereket, s Erdély különböző részeiről is érkeznek néptánc-, zeneoktatással foglalkozó csoportok vezetői, pedagógusai s a néphagyomány iránt aktívan érdeklődő magánszemélyek is.”

Információk: <https://hagyomanyokhaza.hu/hu/program/hagyomanyok-haza-szabadegyetem-o>

A gyergyói ösztűvészeti fesztivál élményeiről I. Egyfeszt

Minden kezdet nehéz, sok tervezgetés, rengeteg ötlet, megszámlálhatatlan gyűlés és óriási fejfájások jellemzik. Azonban a fáradságos munkának mindig megvan a gyümölcse. A tavalyi év teljesen más volt, és az ideit is tartogató új – és nem egy esetben kellemetlen – dolgokat. Az Egyfeszt szervezői azonban nem adták fel, kitartottak az ötletük mellett, és megszerverték a Gyergyói-medence első ösztűvészeti fesztiválját, ahol mindenki megtalálhatta a számára értéket jelentő helyszínt.

Nagy-Bodó Szilárd

Volt minden Gyergyóban: képzőművészeti udvar, jazzudvar, gasztroutca, kiállítás, nagyszínpad, könyv- és színházudvar, örmény udvar, Chill zone, folkudvar, utcazene és még sorolhatnánk. A különböző helyszínek szét voltak szórva a városban, ezek között pedig érdeklődő fesztiválozók sétálgattak. Természetesen a gyergyószentmiklósi lakosoknak nem volt újdonság a város, de a távolabbról érkezők a

Könyv- és színházudvar

Forrás: Facebook

fesztivál pontjai között járva és azokat keresve, felfedezték a települést. Lehetett látni, ahogy egyesek megmégálltak bizonyos épületek előtt, megtekintve a város épített örökségét.

Talán nem túlzás azt állítani, hogy a legösszetettebb helyszín a színház- és filmudvar volt, ahol könyvesüzlet, könyvbemutató, színházi előadás, gyermekfoglalkozások és koncertek is voltak, illetve az itt elhelyezett padokon pihenni és szocializálni lehetett. Bármikor belépett a látogató erre a helyszínre, mindig találkozott valakivel, és jóformán nem volt olyan pillanat, amikor nem zajlott valamilyen esemény.

A jazzudvar egyértelműen a komolyabb zene kedvelőinek szólt, de azok is érezhették a hely atmoszféráját, akik nem feltétlenül rajonganak ezért a műfajért. Aki pedig zenehallgatás közben megéhezett, nem kellett messze menjen, hiszen

ceum történelemtanára beszélt. Dr. Puskás Attila az örmények útjáról tartott előadást, akik kereskedőként érkeztek a térségbe, és sok esetben a foglalkozásuk alapján kapott nevet vették fel, és örökítették tovább. Ezek a nevek a mai napig fennmaradtak az erdélyi társadalomban, így például a Csíki, a Mánya, a Capdebou vagy a Placintar, és viselőik valamilyen szálon kapcsolódnak az örmény népcsoporthoz.

A fiataloknak pedig ott volt a folkudvar vagy a nagyszínpad. Utóbbin a mindenki számára ismerős nevek léptek fel, mint például a Bagossy Brothers Company, amely elmondta, hogy számára mindig ünnep otthon, a szülővárosban fellépni. Innen indultak, és a hazatérés, a barátok és a család jelenléte valamit hozzáad a koncert hangulatához. A zenekar frontembere, Bagossy Norbert elárulta, hogy legutóbb másfél éve álltak a szülővárosuk színpadán.

Am volt egy apró hiányosság is a fesztiválon. Ez pedig nem más, mint a térkép. Mivel a helyszínek szét voltak szórva a városban, az egyszerűbb felfedezés érdekében

minden résztvevő kapott egy térképet, azonban ezen nem voltak feltüntetve az utcák, csak ábrázolták őket. Így a más településekről érkezőknek nem volt egyszerű megtalálni a fesztivál különböző pontjait. A szervezők nyitottak voltak a javaslatra, és terveik alapján az Egyfeszt második kiadására már online, Google Maps alapú térképpel készülnek.

Összességében egy sokszínű ösztűvészeti fesztivál volt, ahol mindenki megtalálhatta a számára érdekes programot. A szervezők és résztvevők kedvét pedig a szombat esti vihar sem szegte, bár elmaradt a Zenevonat az LGT sztárjaival és Charlie-val a koncert, ezenkívül még néhány programot félbe kellett szakítani, de a vihar után folytatódott az események. Így sor kerülhetett a KVAB zenekar első olyan koncertjére, ahol az emberek állva énekeltek a dalikat. Bár az Egyfesztnek ez volt az első kiadása, nem voltak tapasztalhatók „gyermekbetegségek”, és minden bizonnyal a jövőben még eredményesebb és sikeresebb lesz a rendezvény.

Folkudvar

Forrás: Facebook

A Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály

nyilvános árverést szervez 2021. augusztus 18-án 12 órai kezdettel az intézmény Köztársaság utca 30. szám alatti székhelyén egy 5000 négyzetméteres kültelek – telekkönyvszáma 50200/Mikefalva – értékesítésére. Kikiáltási ár 21.847 lej, az ár nem tartalmazza a héat.

A pénzügyi eljárási törvénykönyvre vonatkozó 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i) pontjánál szereplő előírások értelmében felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a fenti ingatlanra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés időpontja előtt.

A fent említett jogszabály 250. cikkelye 4. bekezdésének j) pontja, valamint 7. bekezdése értelmében a liciten való részvételhez az ajánlattevők legalább egy nappal az árverést megelőzően nyújtsák be a következő iratokat: a vásárlási ajánlatukat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot – a pénzt a Dicsőszentmártoni Kincstárba az IBAN RO84TREZ4795067XXX001785 számlára kell átutalni, címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, adószám 4322637 – vagy banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-át kitevő összegről, az ajánlattevőt képviselő személy meghatalmazását, romániai jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a bejegyzési okirat román nyelvű fordítását, romániai magánszemélyek a személyazonosság igazolvány másolatát, ahhoz, hogy a megszabott helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Az árverésről szóló közlemény kifüggesztésének időpontja: augusztus 6. A közleményt kifüggesztik a Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály, a Mikefalvi Polgármesteri Hivatal, az adós cég székhelyén, és megjelenik a Közpénzügyi Minisztérium weboldalán is.

Bővebb felvilágosítás a székhelyen, az adóbegyűjtő és végrehajtói irodában (Tetcu Alina ellenőr) vagy a 0265/443-312-es telefonszámon.

Rovarirtás

A Coral Impex Kft. felhívja a lakosság figyelmét, hogy a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatallal kötött 2011. szeptember 13-i 313-as koncessziós szerződés alapján augusztus 9–18. között rovarirtásra kerül sor Marosvásárhelyen, a város köz- és magánterületein (magánházaknál). Rossz idő esetén az időpont meghoszszabbodhat.

A felhasználandó szer hatóanyaga a cipermetrin és a Bacillus thuringiensis, amelyek az Egészségügyi Minisztérium által engedélyezettek és az Xn és Xi mérgezési csoportba tartoznak.

Emlékeztetjük az érdekelteket, hogy a Coral Impex Kft. az egyetlen engedélyezett társaság, amely rágcsáló-, rovarirtást és fertőtlenítést végezhet Marosvásárhelyen közterületen, lakótársulásoknál, magánházaknál és gazdasági egységeknél egyaránt.

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (sz.-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (65326-I)

A MELINDA STEEL acélkereskedelmi vállalat marosvásárhelyi telephelyére munkatársat keres ÁRUMOZGATÓI (manipulans marfă) munkakörbe. Jelentkezés önéletrajzzal, elektronikusan a steelms@melinda.ro e-mail-címen vagy személyesen a Raktár (Depozitor) utca 45–47. szám alatt. További információk itt: 0742-146-910. (65807-I)

BÚTOR rendelésre. Tel. 0770-383-959. (12233-I)

ALKALMAZUNK SOFŐRÖKET személyszállításra. Minimális követelmény: D kategóriás hajtási jogosítvány, egészségi és mentális szempontból alkalmasság, szakmai tanúsítvány. Tel. 0742-127-877, 0747-048-444. (22735-I)

ALKALMAZUNK minimális VILLANYSZERELŐI TUDÁSSAL rendelkező személyeket, akár nyugdíjasokat is, kábelezési munkára. Jelentkezni az electrosec@rdslink.ro e-mail-címen vagy a 0745-660-922-es telefonszámon. (p.-I)

A ROMARIS CÉG Jedden alkalmaz GÉPÉSZT exkavátorra, buldozere és autógréderre. További információk a 0757-462-226-os telefonszámon. (22740-I)

LAKATOST, HEGESZTŐT alkalmazunk acélszerkezet gyártásához és szereléséhez. Tel. 0744-511-215. (sz.-I)

Krón Ernő (1924–2021)

Krón Ernő élete egy igazi vásárhelyi könyves történet, egy olyan ember története, aki nem tapsok közepe, nem ünneplések és csaták, diplomáciai sakkozások és politikai játszmák zajában, hanem egyszerű, tisztességes polgári életként vitte végig ezt a hosszú 20. századot. Ez az élet, amely átívelt az elmúlt 100 évet, 1924-ben kezdődött a Sáros utcában, ahol Krón Ernő István meglátta a napvilágot egy könyvkötő család egyetlen fiaként. A család, amely elismert iparos családnak számított Vásárhelyen, néhány évvel az ő születése előtt kezdte el nagyvállalkozását, a Székely Naptár kiadását, kibővítve ezzel a könyvkötő- és díszdobozkészítő műhely tevékenységét. Édesapja a két világháború közötti vásárhelyi közélet egyik örökmozgó személyisége volt, vezető egyénisége a város iparosainak, műkedvelő színész, bálmester, a város első mozielőadásainak aktív résztvevője.

Krón Ernő, akárcsak öt testvére, a könyvkötő műhely csiriz- és nyomdafesték-illatában, színes papírok és gyönyörű nyomóformák között nőtt fel, egész kiskorától kivéve részét a munka minden fázisából, a naptárhajtogatástól a gerincek aranyozásáig, a felfűzéstől a megrendelők, többek között Bernády György polgármester úr kiszolgálásáig. A háború után az immár mesteroklevelet szerzett ifjú Krón Ernő itt dolgozott édesapja mellett 1952-ig. Az élet sodra letérite az egy kis időre a könyvek orvoslásáért, szállításáért hozzá forduló bibliofilokat. Megrendelői között voltak nagyon illesztis személyek, ahogyan büszkén mesélte, ugyanakkor vásárhelyiek több generációjának könyvespolcán találjuk ott a keze nyomát, több ezer könyv szépségét varázsolta vissza. Ennek a műhelynek a hangulata is állandó volt, gyerekkoromban, ha bentem hozzá édesapám nyomában, ugyanúgy szólt a Marosvásárhelyi Rádió, ugyanúgy tele volt az asztal színesebbnel színesebb papírokkal, cernákkal, kartonokkal, és ugyanolyan jókedélyűen mesélte Ernő bácsi a történeteket édesapámnak, mint néhány héttel ezelőtt még nekem. Szakkönyvekért, régi bibliáért és „meg-

gyógyított” meséskönyvekért mentünk a műhelybe, de ugyanígy mehettek valamikor a nagyszüleim is édesanyámmal, és 2021-ben, még a kórházba kerülése előtti napokban is meséskönyvek, bibliák és régi vásárhelyi családi ereklyék orvoslásáért keresték fel a vásárhelyiek Krón Ernőt.

A lelkiismeretes, pontos munka mellett ugyanakkor megvolt Ernő bácsiban a szakma iránti felelősségérzet is: arra is gondja volt, hogy átörökítse tudását. Szívesen adta át a szakma titkait mindazoknak, akik kérték, a maroszentgyörgyi karmelita apácáknak, a Bethlen Alapítvány által létrehozott könyvkötő műhely mestereinek és segítőknek, a Teleki Téka restaurátorainak és restaurátorsegédeknek, de részt vett a Márton Krisztina által szervezett tékás gyerekfoglalkozásainkon is.

Ugyanakkor felmérte tudásának egyediségét, azt, hogy ő egy kihalófélben lévő szakma egyik utolsó képviselője, és tőlünk, a Teleki Téka Alapítványtól már ő is kért. Kért és ezáltal kötelezett: ránk bízta, hogy keressük számára a fiatalokat, akiket betaníthat, és éltesük tovább a műhelyt, az eredeti formájában, amikor ő már nem lesz. Igyekeztünk és igyekszünk ennek a hagyatkozásnak eleget tenni.

Ez a történet röviden, de ez a történet egy század háttértörténete, Marosvásárhely elmúlt 100 évének története. Rendszerek és országhatárok változtak, ideológiák törtek fel és zuhantak alá, politikusok iveltek fel és koptak ki az emberek emlékezetéből, háború és diktatúra, forradalom és Európai Unió futottak át a történelmen, de az igazi 20. század akkor is az olyan emberek története, mint Krón Ernő, aki nap mint nap tette a dolgát, alázattal a munka iránt, függetlenül a föltötte átvonuló változásoktól: reggel kilenctől du. egyig, a háromlábú kisszéken ülve, szépséget és alapos, igényes munkát nyújtva, és ami a legfontosabb, átadva a titkokat az újabb generációnak. Gyereke ugyan nincs Ernő bácsinak, de nagyon sokan vagyunk, akik tanítványainak, gyerekeinek valljuk magunkat: ki a könyvkötés csínját-bínját tanulta tőle, ki a bábozzakmára vonatkozóan faggatta ki, de a munkához való hozzáállása, igényessége, kreativitása és életöröme sokunknak meghatározó életélménye.

Ha megkérdeztük tőle, hogy mi a hosszú élet titka, általában azt válaszolta: az, fiam, hogy állandóan dolgozz, és dolgozz az agyad, hogy minél szebben, minél becsületesebben elvégezd a munkát, ami neked jutott. Az, hogy hagyj magad után nyomot, nem feltétlenül névvel megjelölve, de becsülettel és szépen megcsinálva. Köszönjük, Ernő bácsi!

Lázok Klára főkönyvtáros,

Teleki Téka

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ elegáns, 12 személyes, komplett meggyfa ebédlőbutor vitrinrel, tálalóval. Tel. 00-36-20-369-0835, este. (12408-I)

GARÁZS eladó a Constantin Romanu Vivu utcában (November 7.). Tel. 00-36-20-947-0421, este. (12405-I)

ELADÓ Maroskeresztúr belterületén kb. 1500 m² beépíthető terület. Tel. 00-36-20-947-0421, este. (12405-I)

VESZEK régi festményeket, képkereket, paraszttárgyakat, antik bútorokat stb. Tel. 0731-309-733. (12262-I)

ELADÓK: festmények, keretek, rádió, aragázkályha, porszívó, varrógép, ajtók, többféle bútorarab, lemezek, órák, csergeterítő, üvegkorsók, többféle nagy és kicsi edény, 15 db báránypár, sok baba, kerékpár, szőnyegek, fából kiságy, sok tűzifa, szép sarokkanapé, régiségek, ezenkívül sok egyéb, minden olcsón. Csere is érdekel. Tel. 0265/242-342. (12561)

ELADÓ három db csempékályha különböző mintázzal, egy félversenyszerékpár, három tűrakerékpár, konyhaasztal sarokkanapéval és két hokedlivel, három tiszafagyóker fafaragóknak (kb. 120 kg), 9 db 18 keretes fekvőkaptár, három db dagánkaptár mézúrral, 200 használt keret, 60 mézúri keret, 15 db felső etető, négy db virágporgyújtó, két hétrámás kerethordó láda, 25 db alumíniumbödön. Érdeklődni a 0743-548-101-es telefonszámon. (mp)

MISSISSIPPI SZÖNYEGMOSÓ

Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon. Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással. Kanapé-, ülőgarnitúra-tisztítás. Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (65818-I)

VÁLLALUNK tetőmunkát, lemez munkát, ács munkát, szigetelést, csatornák, teraszok, kerítések készítését, festést. Tel. 0759-467-356. (12576)

A Maroszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal

versenyvizsgát szervez a következő köztisztviselői állások betöltésére:

• vezető fokozatú tanácsos területrendezési, építkezési osztályra. 7 év szakmai tapasztalat szükséges

• Fő fokozatú tanácsos területrendezési, építkezési osztályra. 5 év szakmai tapasztalat szükséges

Részvételi feltételek:

– egyetemi végzettség licenccdiplomával a műépítész, urbanisztika, valamint építőmérnöki szakterületen.

A versenyvizsgát augusztus 30-án 10 órától tartjuk a polgármesteri hivatal székhelyén.

A beiratkozási dossziékat július 30-ától augusztus 18-áig lehet benyújtani.

Tájékoztatás a humán erőforrás-részlegen vagy a 0265/318-026 (336-os mellék) vagy 0751-173-266-os telefonszámokon 8-14 óra között.

ELADÓ házhely, diófa és körtefa, viaszprés, pergető, viasz, kaptárak, gyalupad, csöves törökbuza, motoros permetező. Tel. 0265/314-488. (12469-I)

LAKÁS

ELADÓ saját udvarral rendelkező ház az Eminescu utcában. Tel. 0741-224-592. (12572)

ELADÓ 3 szoba-összkomfortos magánlakás garázzsal. Tel. 0743-995-063. (12618-I)

KIADÓ kétszobás lakás a Fortuna környékén. Tel. 0744-389-289. (12687)

KIADÓ egyszobás, bútorozott tömbházlakás Budapesten, a Váci utcában, szeptember 1-jétől. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

ELADÓ 2 szobás tömbházlakás, pince és garázs. Tel. 0754-323-475. (12664-I)

ELADÓ kertesi családi ház Nyárádköszvényesen mellékkel, a főút mellett. Tel. 0740-196-315. (sz.-I)

ELADÓ a Bodor Péter sétányon 3 szobás, azonnal beköltözhető, I. emeleti tömbházlakás szerelőknak garázzsal. Érdeklődni lehet a 00-40-77-534-7893-as és a 00-36-30-605-3146-os telefonszámon vagy a h.csipor@indamail.hu e-mail címen. (sz.-I)

TÁRSKERESÉS

MŰVELT, jólkú, 58-70 év közötti férfi társaságát keresi egy angolul értő kiváló háziasszony, akinek férje tragikus körülmények között hirtelen elhunyt. Csak fényképes leveleket várok a szerkesztőségbe, „Őszi fehér rózsák” jelígre. (12118-I)

MINDENFÉLE

FUVART, bútorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, valamint törmelékiszállítás. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

KÉSZÍTÜNK, szerelünk: külső műanyag és alumíniumredőnyöket, szalagfürgőnyöket, belső redőnyöket, szünyoghálókat. Tel. 0744-121-714, 0766-214-586. (12427)

ÁGYHOZ KÖTÖTT, időse személy mellé asszonyt keresek. További információ a 0741-365-957-es telefonszámon. (12595-I)

VÁLLALUNK kőművesmunkát, tetőjavítást, szigetelést, szobafestést, parkettlerakást, -csiszolást, áruszállítást. Tel. 0740-667-511. (65838-I)

VÁLLALUNK átalakítást és külső, belső épületjavítási munkát. Tel. 0742-557-214. (-I)

KERESEM régi jó barátomat, tisztelt Bosi Albert tanár urat. Tel. 0747-080-218, este 8 órakor. (12117-I)

MOSÓGÉP- és hűtőszekrény-javítást vállalok. Tel. 0755-825-502. (12726-I)

ÉPÍTŐIPARI vállalkozás vállal: tetőfelújítást, teljes tető kivitelezését, bármilyen ácsmunkát, tetőjavítást, terasz készítést, bádogosmunkát, belső munkálatokat: festést, glettolást, anyagok beszerzését. Amit ajánlunk: kedvezményes árak, többéves szakmai tapasztalat, minőség, megbízhatóság, gyors, precíz munkavégzés. Tel. 0747-318-469. (12728-I)

MEGEMLEKÉZÉS

Úgy mentél el tőlünk, hogy búcsút sem mondtál, szeretnénk, ha itt lennél velünk, mert a miénk voltál. Szíve nemes volt, keze dolgos, élete nehéz volt, álma legyen nyugodt.

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 6-án a medvesi születésű VERES FERENCZ remeteszegi lakosra halálának 10. évfordulóján. Szerető hozzátartozói: felesége, Ibolya, gyermekei: Ibolya, Csaba, Ildikó, családjukkal együtt, unokái: Róbert, Evelyn, Blanka. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (12952)

Álmok, emlékek, szép szavak, ez minden, ami a múltból megmaradt, Őt soha nem felejttem. Augusztus hatodikán 6 éve, hogy a szerető férj,
dr. MEZEI LÁSZLÓ ANDRÁS
rtg. főorvos
szíve megszünt dobogni. Áldott, szép emlékét szívembe zárva, felesége, Marietta. (12683)

Kegyellel és fájó szívvel emlékezünk SIMON IRENNÉ halálának második évfordulóján. Kedves emléke, jóságos szíve, szeretete mindig bennünk él. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Szerettei. (12690-I)

Egy éve hunytad örök álomra a szemed, nem könnyen adtad fel, meg kellett szenvedned. Most könnyes szemmel megállunk sírodnál, Te nem szólsz, de mi tudjuk, hogy hívtál. Szeretettel emlékezünk drága édesapánkra, nagytatánkra, apósra, rokonra, jó ismerősre, MAGYARI BERCIRE augusztus 8-án, halálának első évfordulóján. Szerettei. (12689)

Soha el nem múlt szeretettel emlékezünk augusztus 6-án MÁTYÁS IMRÉRE halálának 30. évfordulóján. Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyellel. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Őt soha el nem felejtő szerettei. Felesége, Ilona, gyermekei: Zsolt és Barnika. (12693-I)

„Lám, ennyi az élet, gondoltad-e? Egy pillanat, és mindennek vége. Szólni sem tudtál, hogy indulsz a messzeségbe. Maradt a nagy bánat, egy csendes sírhalom, szerető szívekben örök gyász és fájdalom.”

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 6-án a mezősámsondi születésű PÁNCZÉL JÁNOSRA halálának első évfordulóján. Emlékét őrzik szerettei. Nyugodjon békében! (12713-I)

Kegyellel és fájdalommal emlékezünk a felejthetetlen, drága jó férjre, édesapára, nagytatára, testvérré, apósra, sógorra, rokonra és ismerősre, VARGANCSIK ISTVÁNRA halálának első évfordulóján. Sohasem halványul szívünkben emléked, sohasem szűnik meg lelkünk gyásza érted. Telhetnek napok, hónapok, évek, szívből szeretünk, s nem feledünk téged. Szerettedet, kedves mosolyodat, kedvességedet sosem feledjük. Emléked legyen áldott, nyugodjál békében, te drága jó lélek! Akik ismerték, tisztelték és szerették, gondoljanak rá szeretettel! Bánatos szerettei. (12719-I)

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 5-én a káposztásszentmiklósi TÓTH RÓBERT LEVENTÉRE halálának 11. évfordulóján. Emlékét őrzik örökké bánatos szülei, kislánya, Nóra-Dorottya, testvére, Attila, felesége, Mónika és a kicsi Tímea. (12714-I)

Másképp lenne minden, hogyha velünk lennél, ha hozzánk szólnál, ha ránk nevetnél. Elvitted a fényt, a derűt, a meleget, csak egy fénysugarat hagytál... az emlékedet.

Szomorú szívvel emlékezünk a ravai születésű GYÖRFI JÁNOSRA halálának 35. évfordulóján. Felejthetetlen emlékét őrzik felesége és két gyermeke. Nyugodj békében! (12725)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy özv. dr. SZABÓ IDA (született DOMOKOS IDA) fogorvos augusztus 2-án visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése augusztus 7-én, szombaton 11 órakor lesz a marosvásárhelyi római katolikus temetőben. Hálás szívvel köszönjük mindazoknak, akik Őt elkísérik utolsó útjára. A gyászoló család. (12716-I)

Isten akarata előtt meghajolva, mély fájdalommal tudatjuk, hogy dr. KOÓS GYÖRGY állatorvos 2021. július 8-án, hosszú szenvedés után, életének 64. évében csendesen megpihent. Földi élete családjáért és a közösségért végzett hűség és önfeláldozó munkával telt el. Temetése 2021. augusztus 9-én lesz a református temetőben, református szertartás szerint. A gyászoló család. (12727-I)

Fájdalommal telt szívvel közöljük, hogy a drága édesanya, anyós, nagymama, dédmama, rokon,
KOCIS BERTA
augusztus 5-én, életének 94. évében örökre megpihent. Temetése folyó hó 7-én, szombaton 15 órakor lesz a Jeddí úti városi temetőben. Emléke legyen áldott! A gyászoló család. (-I)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Őszinte részvétünk a gyászoló családnak dr. SZABÓ IDA elhunytá alkalmából. Nagy Jenő és családja. (12716-I)

„Csak Istenben nyugszik meg lelkem, tőle van az én szabadságom... Ő az én oltalom, azért nem rendülök meg feletted.” (62. zsolt. 2-3)
„Azért akár éljünk, akár haljunk, az Úr éi vagyunk.” (Róma. 14,8)

Megrendülve vettük tudomásul NAGY MIKLÓS halálát. Mély együttérzéssel osztozunk felesége, Eta és gyermekei nagy fájdalmában. Őszinte részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak. Imádságos lélekkel: az Alfa bibliaórák csoport. (12722-I)

Fájdalom költözött egy éve szívünkbe,
Nem múlik el soha, itt marad örökre.
Nem halljuk hangod, nem fogjuk a kezéd,
Nem élhetünk már soha többé veled.
Itthagytál mindent, amiért küzdöttél,
Elváltál tőlünk, akiket nagyon szeretted.

A fájdalomtól most is könnyes a szemünk.
Könnyes szemmel felnézünk az égre,
Szeretünk téged, most és mindörökre.

Szomorú szívvel emlékezünk augusztus 7-ére, amikor egy éve, hogy a szeretett feleség, anya, anyós, nagymama, dédnagymama, a marosvásárhelyi születésű

ISA HAJNAL
szül. Hodos

lelke, mint fehér galamb, csendesen messzire szállt. Könnyes szemünk már sehol sem talál.

Bánatos férje, Győző, gyerekei és azok családja.

Csillag volt, szívből szeretett,
S mi úgy szeretted, ahogy csak lehetett.
Elment tőlünk, mint a lenyugvó nap,
De szívünkben él, és örökké ott marad.

Leleked, mint fehér galamb, csendesen messzire szállt,
Hiába keresünk, könnyes szemünk már többé nem talál.
De tudjuk, hogy a csillagok között a legfényesebb Te vagy.
Utat mutatsz, mert szívünkben örökre itt maradsz.

Az életünk csendesen megy tovább,
de emléked elkísér egy életen át.

Fájó szívvel emlékezünk a drága édesanyámra,
ISA HAJNALRA

halálának első évfordulóján.

Családja iránti hűségét, szeretetét, gondoskodását és jóságát szívünkben örizzük.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Csilla és családja. (12702,12703-I)

Ott pihensz, ahol nem fáj semmi,
nyugalmadat nem zavarja senki.
Elfeledni téged nem lehet,
csak megszokni az életet nélküled.
Fájó szívvel emlékezünk augusztus 7-én

DOMOKOS JULIANNÁRA
szül. Molnár

halálának 4. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető családja. (12720)

Itt állunk mind, úgy hallgatunk.
Most emlékezünk, most sírhatunk.
Nem ölel át két karunk.
Fagyott a föld, a mély bezár,
Bennünk élsz tovább.
Megrendülten gondolunk rád,
Nem hisszük el, hogy nincs tovább.
Lehunyt szemed nem látja már:
Mindenütt virág.

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 6-án a káposztásszentmiklósi

FEKETICS ELEKRE

halálának első évfordulóján.

Felejthetetlen, szép emlékét szívében őrzik felesége, két fia, két menyee, három unokája: Henrietta, Roland és Anita, akiket olyan nagyon szeretted, valamint rokonai.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (12705-I)

